Ն· 2237 — 1892 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4 ՇԱԲԱԹ — 1310 ԸԼՊԻ ԻԹ. ԱՄԻՍ 26 — ՍԿԻԶԲԻՆՃԻ ՍԻՆԻ

20 ԲԱՌԱՍ

ՁԵՐԻՏԵԻ ՇԱՐԳԻՅԵ

20 ԲԱՌԱՍ

ԱՊՕՆԻ ԳԻՆԱԹԻԼԸՐԸ

	12 ամիս	6 ամիս	3 ամիս
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղ·	70 ղ·	40 ղ·
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջիտիյէ 20 ղրուշտան

ԲՕԼԻՍԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

(صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان)

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جریدهٔ شرقیه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԻԼԸՐԸ

Լինեի, Հնդի վէ Յունեի սահիքէ ղ· 5
Էիւնդիւ սահիքէ 11/ 10ք· հս· » 3
Մէվասատ Նաֆիսայա տաիր պէնտէր մէճմանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իտտէ օլունմայաճագ·

Իսարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Այի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մաթպասանտա տրը· Քէսգինէի մէվսատ հագգընտա կազէթանին սահիքի մէսուլը

ՏԻԳՐԱՆ ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆՆԱ միւրաճաաթ օլունա·

ԿԻԻՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէգրաֆա կէօրէ, Սաֆրիա հիւքիւմէթի ա-լաֆր· կըլապաշընտան թիթապէն մէրի շըմէնտրֆէր թարիֆալարընին իւճրէթի-նի գրամէն արթըրմայա գարար վէրմիշ տիր·

—

Մատրիտէն չէքիլէն պիր թէլէգրաֆա կէօրէ, ալաֆր· Նոյ· 8տէ ագար իճ-թիմա իտէն Սբանիա մէճլիսը վիւքէլաա՝ եօլճու վէ էշտա հագգընտա թանդիմ իսիլէն տէմիր եօլլարը թարիֆալարընին 100տէ 15 նիսպէթինտէ թէկէիսիյէ 2 միլեոնլըգ պիր իսթիքրազ ագտնա գարար վէրմիշ տիր·

Բօրթուկալ իլէ ագա իսիլէն Լիսաբէթ անտանամսի՝ Բօրթուկալ գրալ վէ գրալիցարընն ախիրէն Մատրիտ վուգու պուլան ակյանթարը էնտանտնա իմզա իտիրմիշ տիր·

Սբանիա խագգինէսինին վարիսաթը եօլընա օլաճ, կէչէն 4 այ զարֆընտա եալընդը կէօմրիւք հասըլաթը՝ 34 միլեոնա պալիր օլմուշ տրը·

—

Ֆրանսանրն էն պէօյիւք վաբօր գումբանեալարընտան Թրանսաթլանթիգ նամ գումբանեա թարաֆընտան ինչա ինթիրիմիշ օլան 150 մէթրո պօյունտա ճէսիմ պիր վաբօր՝ կէչէն կիւն տէնիզէ էնտիրիլմիշ տիր· Մէկգիւր վաբօր՝ ասի սիւրաթտա 17½ միլ եօլ ալմազտա օ-լուպ, Զիգակօ սէրկիսի զէմանընտա Ա-մէրիգա իլէ Ֆրանսա արասընտա եօլճու նագլ իտէճէք տիր·

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ցուլյանը Ումումիյէ մէճլիսը ի-տարէսի ըէիսի Մ· Վէնսան Գայ-եար՝ տիւն Պապը Ալիյէ կնտէրէք զաթը սամի Սատրազամի իլէ պիր միւտտէթ միւլագաթ ինթիմ տիր·

—Հիւքիւմէթը Սէնիյէնին թահ-թը թասարրուֆընտա օլուպ էլեէվմ քիրա իլէ իշլեթիրիլմէքտէ պուլը-նան իդմիր-Գասապա խաթթը իշլե-տիճի գումբանեասընա պիտ եվ-լրագ՝ մէճլիսը վիւքէլանրն կէչէն բազար կիւնքի իճթիմանտա թէս-գիգ օլընարագ, միւնազիւնֆիհ օ-լան հիսապլարընն պիր հաքէմ գօ-միսիոնը մարիֆէթիյլէ գաթիէն հալ-ու ֆալ օլունմասը թահթը գարա-րա ալընտըգը իշլեսիմիշ տիր·

—Ցորդանան նէհրընտէն սու ճէլ-պի իլէ Եաֆա օվասընընն սուլասըլ-մասը զըմընտա իմթիյազ թալէպ իտէն խայրէսանին բաշա հագրէթ-լերէյլէ Ֆիլիբ Մէյհամի վէ Ադէք-սանդր Մէրեէմգուլի վէ Հասան Էահէմ էֆ·լերէ՝ եարընն Շուրաի Տէվլէթ թանդիմանի տաիրէսինտէ հագրը պուլընմայարը զըմընտա իճ-րաի թէպլիղաթ իսիլմիշ տիր·

—Էվվէլքի ագշամ Շուէտ սէֆիրի գօնթ Սթենպոգ թարաֆընտան սէ-ֆարէթանէտէ պիր զիյաֆէթ քէ-շիտէ օլընարագ, պունտա Ինկիլթէ-րա խարիճիյէ նազրընընն վալիտէ-ի տիւշէս տը Գլիվլէնտ իլէ, Ին-կիլթէրա վէ Աւսթրիա սէֆիրլէրի, Ռուսիա սէֆիրի վէ զէվճէսի, Ի-թալիա սէֆիրի, Ռումանիա վէ Եու-նան սէֆիրլէրի վէ զէվճէլէրի, միհ-մանտար Ահմէտ Ալի բաշա վէ մա-գամը Սատարէթ թէրճէմանը Վէ-քիլ էֆ· հազարաթը վէ Մ· Ա· Թի-մոնի հագրը պուլընմըշլար տրը·

Զիյաֆէթտէն սոնրա Մատամ ըՍ-թենպոգ թարաֆընտան պիր ըէսմը գապուլ վուգու պուլըպ, սէֆարէթ հէյէթլէրի իլէ Պէյօղլու միւթէպէ-բանընտան պիր խայլըը հագրը պուլընմըշլար տրը·

—Տիւշէս տը Գլիվլէնտ իլէ Ին-կիլթէրա սէֆիրի Սըր Դիլրֆօրտ՝ եարընն գաթարը մախսուսլա Հէրէ-քէյէ ադամէթ իտուպ, օրատաքի չուհա ֆապրիգատ Հիւմայունընը սէյր ու թէմաշա իտէճէքլէր, վէ օ-րատա քէնտիլէրինէ իզրամէն քէ-շիտէ պուլըլմասագ զիյաֆէթը Սէ-նիյէտէ հագրը պուլընճագլարտըր·

—Պագը թասատիրամ իճրաը ի-չին մէվգրի միւզաքէրէյէ վագ օ-լընարընը տիւն եոգսըրդըմըզ Թէն-պէքի Բէժի շիրքէթի նիզամնամէ-սինէ ատա պագը իյդահատը՝ լազը-մէյի վէրմէք իւզրէ կէչէն չճումա էրմէսի կիւնիւ Մալիյէ նէզարէ-թինտէ մէգքիւր շիրքէթին մու-բախասալարը տասի հագրը պու-լընարընը հասէ մէճլիսը միւզաքէ-րէ ագա օլընմըշ տրը·

—Շըմէնտրֆէր գումբանեալարը թարիֆալարընին թասատիրինէ մէ-մուր օլան գօմիսիոն՝ կէչէնքի իճ-թիմանտա էսասը մէսելէյէ կիրիշ-մէք իւզրէ էվվէլ էմրտէ Անտաօլու շըմէնտրֆէր խաթթընն՝ իդմիս-տէն Լինգարէյէ գատար օլան կիւ-զէրկեահընընն աշարընտան գումբանեալա թէէմինաթ գարշըրը օ-լարագ կէօսթէրիլմիշ օլան մահալ-լէր աշարընը՝ 304 սէնէսինտէն պէ-րու պէհէր սէնէ նէ մըգտար ֆազ-լա վարիսաթ կէթիրմիսկինի միւ-պէյյին պիր ճէսվէլ թանդիմինէ լիւզում կէօրմիշ օլմաղլա, մէգ-քիւր ճէսվէլ՝ Աչար վէ Բուսումաթ իտարէսինճէ տերտսթը թանդիմ պուլընմըշ տրը·

—Ճիւլուսը Հիւմայունտան պէ-րու թէէսիս օլընան ումում ասքէ-րի Բիւշտիյէ մէքթէպլէրինին ֆօ-թոկրաֆլարը տասի ալընարագ Զի-գակօ սէրկիսինէ կէօնտէրիլմէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սու-տուր իթմէքլէ, սեր ֆօթոկրաֆիի հագրէթը Եէհրիյարի Ապուլլահ Վիշէն էֆ· տիւն Թօրխանէի Ամ-ըէյէ ճէլպ օլընարագ Թօրխանէի Ամրէ միւշրի վէ մէքեթիպը ասքէրիյէ միւֆէթթիշը ումումի Զէ-քի բաշա հագրէթլէրի թարաֆընտան օլ պապտէ քէնտիսինէ էվա-միրը լազմէ իթա պույրըմըշ տրը·

—Պէրաի թէտավլի Յէրսատէթէ կէօնտէրիլիպ Հայաբ-Բաշա խաս-թախանէսինտէ թէտավի օլընան պիր գօղալաը իլէ պիր Եւրդպաշը վէ պիր միւազիմին թէպտիրը հա-վա իշին միւնասիպ մահալլէրէ կէօնտէրիլմէսի, վէ կէրէք պուն-լարը վէ կէրէք եէմենտէ հիւանիւ խրտմէթ իտէն տիկէր զապլթան վէ նէֆէրլաթը եաբըլմագտա օլան մի-տաղեալար իլէ թարթիֆլէրի վէ սա-գաթ վէ ալիլ գալանլարա տասի մուավենէթ իսիլմէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր·

—Սէրասքէր Բիգա բաշա հագ-րէթլէրինին թահթը ըրյասէթինտէ տաիրէ ըէիսլէրինտէն միւրէքքէպ օլարագ ախիրէն թէշէքքիւլ իտէն գօմիսիոնը մախսուսը գարարլարը-նը միւսէյյին մազպաթա՝ խաքի-բաի Շահանէյէ արզ ու թագտիմ ղըլընմըշ տրը·

—Սագըզ Մէվլէվիխանէսի չէյլիի խանայլ էֆ· Պապը Ալիյէ պիր խա-թիտանամ թագտիմիյլէ, տերին վէ տերին օլմայան դույս վէ սա-յիր մահալլերատէն սու չըզարմագ իշին պիր նէվ մաքինա էյճատ իթ-տիկինի պիլճպէյան քէնտիսինէ իս-թիրա պէրաթը վերիլմէսինին խա-թիրհամ իթմիշ օլմաղլա, մագամը Սատարէթտէն Նաֆիա նէզարէթի-նէ վերիլէն էմր մուճիպինճէ մէգ-քիւր մաքինանրն պիր նիմունէսի եաբըլըրըլըպ նէզարէթը միւչարէ-լէյհանրն պայշէսի հավուզընտա թէճրիպէսինէ պայշանմըշ տրը·

—Ցիւն Բում Բաթրիգի Նէոֆիթօս էֆ· հազրէթլէրի՝ Ալալյէ նա-զրը Հիւսէյին Ռիզա բաշա հագ-ըէթլէրինի կիյարէթէ կիթմիշ օլ-մըզընտան, Սինօդ մէճլիսինէ՝ Մաղ-նիսա մէթրօբօլիտի Ականթանկէօս էֆ· իճրաի բիյասէթ էյլէմիշ տիր·

—Մըսրը թիւճճարանընտան օ-լուպ, ախիրէն թէրքը հայաթ իթ-միշ օլան Նիզօրիտի նամընտա պիր Բում՝ սէնէվի 30 այնի ֆրանգ իլան կէթիրիր էմրքընը Բում խասթա-խանէսինէ պա վախէթնամէ թէրք էյլէմիշ օլաբընտան, էմրքը մէգ-քիւրէ՝ խասթախանէ հէյէթը իսա-ըէսինէ թէսիմ օլընմըշ տրը·

—Պանդը Օսմանլինին Սամսուն շիւպէսի միւտիրի Սրվաճեան կա-ռաղետ էֆ· տիւն Սամսունտան Յէրսատէթէ կէլմիշ տիր·

—Սիվաստան եաբընընընա կէօ-բէ, Սիվաս վիլայէթինճէ տասի Դարաբաղ մուհաճիրլիճինտէն Միհր Ալի պէյին թահթը գօման-սասընտա օլարագ պիր Համիտիյէ սիւվարի ալայը թէշքիլ օլընմըշ օլ-մաղլա, ախիրէն վալիի վիլայէթ Մէմուուհ պէյ հազրէթլէրիյլէ մէ-մուրիյընը միւքիյէ վէ ասքէրիյէ վէ միւթէպէրանը մէմնէքէթ վէ էհալի հագրը օլարգլարը հայաթ մէգքիւր ալայ թարաֆընտան պիր ըէսմը կէ-չիտ իճրա իտիլմիկի կիպի, մուախ-խէրէն ալեա պինմէք վէ էնմէք կի-պի պագը թալիմէր տասի իճրա ի-տիրմիշ տիր·

—Բուսիատան կէլիպ Սէրանիկ կէթմիշ օլան Եահուտի մուհաճիր-լէրի իշին իանէ ճէմի զըմընտա Սէլանիքատ թէշէբքիւլ իթմիշ օլան գօմիսիոնը մուխասս՝ 1600 լիրա ճէմ իթմիշ տիր·

—Ալիանս Իդրաէլիթ նամ Եահու-ական ճէմիյէթը խայրիյէսի՝ Թիւրքիս-տան եէնիճէն իլի մէքթէպ քիւ-շատ իթմիշ օլուպ, պունլարրն պի-րի Մանիսատա վէ տիկէրի եաֆա-տա տրը·

—Համիտիյէ Թիճարէթ մէքթէպի միւտիրը սապզը Ավսթրիա թէպա-սասընտան Մ· Կրաթի՝ էսնի մէ-մուրիյէթինտէ վաղիֆէսինի սուի իսթիմալ իտէրէք զիմմէթինէ ագշէ կէշիրմիշ օլաբընընտան, Մէարիֆ նէ-զարէթի թարաֆընտան մումանիլէյհ ալէյհինէ իդամէի տավա իտիրմիշ տիր·

—Պոզնա ատատա տաի վէ թէսհ-հիւտիւ մէքթուպ դաղալ օլընմագ իւզրէ բօսնա շիւպէսի քիւշատ օլըն-մըշ տրը·

—Պանքէր Մ· Նիգօլա Զարիֆի՝ էվվէլքի կիւն զէվճէսիյէ պէրա-պէր Ֆրանսատա վագը Մօնագօյա կէթմիշ տիր·

—Զէթինէե սէֆարէթը Սէնիյէսի պաշ քեաթիպի Ֆէտուն պէյ՝ Բում-մանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան 4 նճիւ բիւմպէ Դուբրօն ալ Բումա-նի նիշանը եմա դըլընմըշ տրը·

—Նէֆսը Մուսուլ իլէ Շէհրըզոր սանճաղընընն վէ Էրբիլ դաղասընընն պու սէնէքի էքինէրինէ «զէնք» տէնիլէն պիր նէվ խասթալըգ ալըզ օլարագ վէ չէքիրկէ տասի տիւշէ-ըք, էքինէր պիմիլն պիմիլն մահվ օլմըզ վէ չիֆթիճիլեր ֆէվ-գէլատէ հալը զարուրէմէ տիւ-շար օլմըզ օլատաղլարընտան, եէ-եէնիտէ էքիրմէք իւզրէ մահալլի Զըրաաթ Պանգասը սանտըղլարը-տան այնէն զախիրէ եմասը լիւ-զում Մուսուլ վիլայէթինտէն Զը-բաաթ նէզարէթինէ իշար իտիրմիշ, վէ նէզարէթճէ իգմիզի հալ իճ-բա իտիրմէք իւզրէ պուլընմըշ տրը·

—Սէրանիք վիլայէթի զըրաաթ մէքթէպի ամէլիյաթ մուալիմլի-քինտէ պուլընմըշ օլան Սուքիասեան Մէլքոն էֆ· Հալպ վիլայէթի զը-բաաթ միւֆէթթիշլիկի ինզըմամը յա-մահալլի զըրաաթ մէքթէպի միւ-տիրլիյէթինէ թային գըրընմըշ տրը·

—Ֆասոպէնտէ օգուստոսընընա կէօրէ, իքինճի մահքէմէի թիճարէթ ռէիսի Խորասանճեան Թոմմաս էֆ· իլէ, ապատան Յէրվիշ Նէյադի պէյին, վէ Պէրլինճի ճէզա մահքէմէսի ա-զասընտան Գալեաքի էֆ·նին, վէ Պէյօղլու Իքինճի Հուգուգ մահքէ-մէսի ազասընտան Սամիհ պէյին վէ-զիֆքը մէմուրէրինտէ իպլաղ ելթ-տիքլերի խրատմամ Ալալյէ նէզա-ըէմը, ճէլիլէսինճէ ըէհինը թագտիր օրմըշ տրը·

—Կէլիպօլու սանճաղընա թապի Մայոսու գասապասընա 3 տասթ մէսաֆէտէ քիւշիւք պիր մանաս-թըրտա եալընդը իգամէթ իտէն պիր բաբայ՝ հոխտեմբերին 26ճնը կէճէ-սի քէնտի օտասընտա մագթուլ պուլընմըշ օրմաղլա, օլընան շիւպէհ իւդէրինէ իքի չախս թահթը թէվ-գիֆ վէ իսթինթագա ալընմըշլար տրը·

—Պալաթտա Ա,յ Եօրկի քիլիսէ-սի ճատտէսինտէ պիր Աճէմ թիւ-թիւնճիին կէճէլերի տամմագտա օլտըղը թիւթիւն բաքէթլերընտէն պաղըլարընը տէրունինտէքի թիւ-թիւնին գաչագ թիւթիւն օլտըղը պաղըլարընը շիւպհէսինի ճէլպ իթ-մէքլէ, քէյֆիյէթի Զապթիյէ նէզա-ըէթինէ խապեր վերիլմիշ, վէ պու-նըն իւզերինէ մէրգում թիւթիւնճի պիլճիթինվապ պիր շախսըն պաղչա իլէ պու թիւթիւնլերի կէթերիպ էհ-վէն ֆիյաթլա սատտըղընը իթիրաֆ իթմիշ օրմաղլա, նէզարէթը միւշա-ըէլէյհատէն թային օլընան խաֆիֆ-յէլերի՝ վագա մէրգում շախսընը տիւքքեանա կէլտիկինի կէօրմիւշլեր իսէ տէ, գաչագճը՝ էլինտէքի պաղ-չայը ամտարընը կիպի կէօղատէն նի-հան օրմուշ տրը·

—Սիվաս վիլայէթինտէ Նաճիդ գազասընտա ախիրէն գար իլէ գա-ըըշդ եաղմուրլար եաղըպ, օ սըրա-տա եօլճըլըգլա գըրտա պուլընան իլքի ըէնճպէր իլէ 3 չօճուգ վէ 10 հայվան՝ սօուրընը չիտտէթինտէն մուիթէսիրէն վէֆամ իթմիշլեր տիր·

—Գարահիսարը Շարգի սանճա-ղընտա Համիտիյէ դազասընտա Թավարա գարիյէսինտէ Շիւքրի էֆ·նին խանէսինի 10 նէֆեր ըէ-ֆիկիյլէ կէճէ վագըթ պատմըշ վէ 1000 լիրալըգ եմվալ վէ էշեասընը դասպ իթմիշ օլան էշգըյի մէշ-հուրէստէն Տէլի Մէհմէտ նամ շախ-սընն խանէսի՝ ախիրէն ժանտարմա-լար թարաֆընտան պասըրարագ, մէրգում Տէլի Մէհմէտ իլէ պիրա-տերի մեճլուհէն տերտսթը վէ ըէ-ֆիգի Սիւլեյման տասի դաթլ սա-թէլէֆ իսիրմիշ տիր·

—Նիքսար գազասընընն Զէպէք գարիյէսի ճիվարընտա Պաղիքլի ա-չիրէթինին գըզըն պարընմագ իւզրէ ինչա իթմիշ օլաբգլարը 12 խանէյի մէգքիւր գարիյէ էհալիսինտէն պա-զը էշխաա՝ գասատէն եագմըշ օլաբգ-լարընտան, մէրգումանտան 4իւ հիւքիւմէթը մահալլիյէճէ տերտսթթ օլընըպ, տիկէր 3իւ տասի թասա-գիպ իտիրմէքտէ պուլընմըշ տրը·

—Շիլէտէն կէլմէքտէ օլան էրմա վէ արմուտ եիւքիւս պիր Օսմանը եելքէն սէֆինէսի՝ էվվէլսի կէճէ Գարա սէնիզտէ զուհուր իտէն ֆուրթունա էսնասընտա Պօղազ խա-րիճինտէ Անատօլը սահիլինտէ Պո-յայըզ նամ մահալտէ գարայա տիւ-շերէք, տերտանինտէ պուլընան 12 թայֆատան 8ի՝ ճան Գուրթարան մէմուրլարը թարաֆընտան գուրթա-ըրմըշլար իսկ տէ, 4իւ դարգ ու-թէլէֆ օրմըշլար տրը·

Բէգալիք Հէֆէ Ի-Բ Բ-ՈՒՆ Նամընտա պիր եէլքէն սէֆինէսի՝ օտուն եիւքիւս օրարագ Յէրսատէթէ կէ-լիր իքէն, էվվէլքի կէճէ սապահա գարընը Շիլէյէ իքի էսասթ մէսաֆէ-տէ Մէրքէպ Ատասը նամ մահալտէ գարայա տիւշերէք տէրունինտէ պուլընան 8 թայֆատան 7սի ճան Գուրթարան մէմուրլարը թարաֆընտան գուրթարընընը, 1իսի պօղուլ-մըշ տրը·

—Եէտի Գուլէտէքի շըմէնտրֆէր ֆապրիգասընտա տէմիրճի ուսթասը Հասան իլէ չրրաղը Բում միլլէթինտէն Անտոն՝ պունտան 2 այ էվվէլ խասըմ քէօյինտէ չալըշտըգլարը հալտէ, օճագտան չըգարտըգլարը տէմիրէ չրրագ Անտոն թարաֆը-տան չէքիճ վուրուլտըղը էսնասէ չէքիճ գազաէն Հասանըն սոլ պէօյ-ըինէ կէլերէք, մէրգում Հասան՝ օ վագթտան պէրու խասթա եաթ-մագտա վէ գումբանեանընն տոգ-թօրլարը թարաֆընտան պագըրմագ-տա իքէն կէչէն կէճէ վէֆամ իթ-միշ տիր·

—Տիւն ագշամ Լազ պիր սան-տալը՝ քէօրբիւ խաքէլէսինտէ Հա-ըմ մ խաքէլէսի գայրգճըլարընտան Բէմանը խամանի գանճա իլէ պա-չընտան տարպ վէ ճէրհ իթմէքլէ, տերտսթթ օլընմըշ տրը·

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կրոն· ժողով տիւն Բաթրիգխա-նէսէ Բաթրիգ Ամեն· Տ· Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախա-գահութիւնը վէ Յովհաննէսեան Գեր· Տ· Գրիգորիս Սրբազանը Ա-ռենապետութիւնը թահթընտա ագ-ատ իճթիմա իտէրէք, պազը խու-սուսի վէ զէվճ ու զէվճէ մէսելէլէ-ըերինէ մէշղուլ օրմուշ տրը·

Պէյօղլու Ս· Երրորդութիւն քի-լիսէսի շաբագլարը միյանընտա թահատատուս իտէն մէսելէ՝ խուլհէն հալ ու թէսվիյէ օլընմագ իւզրէ պունտան ագտէմ Բաթրիգ վէքիլի ձեվահրճեան Գեր· Տ· Գաբրիել Ծ· վարդապետ հէվալէ իտիրմիշ իսկ տէ, պու սուրէթլէ թէվիյէսի միւքքին օլամասընընտան, մէսելէի մէգքիւրէ կէլէճէք բազար էրթէսի ենիգատ իտէճէք օլան Կրոն· ժո-ղովտա թահթը թէսգիդ վէ միւ-զաքէրէյէ ալընճագ տը·

—

Մուվագգաթ Գարոզիչլիքէ Պան-սըրմայա ազիմէթ իտէն Ցակոբեան Գեր· Տ· Վահան վարդապետ՝ նո-յեմբերին 1նճի բազար կիւնիւ մա-հալը մէգքիւր քիլիսէսինտէ Գուտ-տասը Շերիճի թագտիս իտէրէք ճէօմասթա ըէսմը վէտասը էյֆա իթմիշ, վէ տիւն սապահ Տէրսատէթէ ավտէթ վէ միւավասէլէթ էյ-լէմիշ տիր·

Էհալիի մահալլէյէ՝ բազար էրթէ-սի կիւնիւ Պանտրմա իսքէլէսինէ գատար բուհանիի մումանլէյէհէ ըէ-ֆագաթ իտէրէք ըէսմը թէչէիյի էյֆա իլէ, հագգընտա թէվէճճիւ-հը մախսուս իպլաղ իթմիշ տիր·

—

Սամսուն թիւճճարանը միւթէպէ-ըանընտան օլուպ պիր միւտտէթ-տէն պէրու միւասֆիրլէթէն Տէր-սատատէթէ պուլընան Կիւտիւկեան Ցակոբ էֆ· պու կիւն շէհրիմիզտէն Սամսունա միւթէվէճճիհէն հարէ-քէթ իթմիշ տիր·

ԳԱՏԸԲԷՕԳ—ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՍՈՒ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գատրքէօյ-Իսկիւտար Սու գումբան-եասը թարաֆընտան օգագլարա պօրու-վագ ամէլիյաթը իսթամ պուլմիշ օ-սրզրընտան, էյեէվմ ինչաթրն սուրէ-թը մաթլուպէտ օլուպ օյմատրզընրն մուայէնէի գաթիկէսի իճրա իտիլմէքտէ տիր·

Իսկիւտարտա Գազլարպաշը ճիվարընտա տէրտէսթը ինչա օլան սու խագինէսինին ամէլիյաթը տասի պու. սէնէ իսթիմար-նա գատար իքմալ օլընճագտըր· Մէգ-քիւր խագինէսին քէմէրլէրի քեամիլէն թօքրագ իլէ գարաթըլըր, օլաբընընտան, չիմտի սբլա վէ սահիբ կիպի ամէլիյա-թը տասիիյէսին իքմալէյէ իշթիրակ ի-տիրմէքտէ տիր·

Մէգքիւր խագինէ՝ չիմտիյէ գատար մէմալիքը Շահանէտէ վիճանտէ կէթի-րիլէն ատարը սէնախէյինին էն միւքէմմէ-լերինտէն պիրի օլաբընընտան, պիր խայ-լը քէսան կիտիպ թէմաշա իթմէքտէ-տիրլեր·

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Վիէննա 15 Նոյ·

Բումանիա դրալը իլէ վէլիի ահար մուվասէլէթ իտէրէք, տէմիր եօլ սթա-սիոնընտա իմբէրաթօր իլէ արշիտուգլեր թարաֆընտան գապուլ վէ խթիգպալ օլընմըշլար տրը· Դրալ իլէ իմբէրաթօր պիրպիրինի գուճագլայըպ պուս իթմիշ-լեր տիր·

Իմբէրաթօր՝ Բումանիա վէլիհահտը բրէնս Ֆէրտինանտը պիր սուրէթը խա-լիսանէ վէ իլթիֆաթ քեարանէտէ գապուլ իթմիշ տիր· Ագշամ իմբէրաթօր իլէ գը-րալ վէ վէլիհահտը Պիւրկ թէաթրօսընա կիթմիշլեր տիր·

Բէլգրատպուրկ 15 Նոյ·

Ժ-ՐՆԱԼ ՊԸ ՍԻՆ ԲԷՆԷՕԳ-ՐԿՆ պէյա-նընա կէօրէ, Բուսիա վէլիհահտրընը՝ Վիէննատա Աւսթրիա իմբէրաթօրը իլէ իմբէրաթօրիցասը վէ պիլճիմէք սէրայ թագտը վէ էհալի թարաֆընտան հիւ-նիւ գապուլ օլընմասը՝ Բէթէրսպուրկճա մէմնունիյէթլի թէլագրը օլընմըշ տրը·

Բարիզ 15 Նոյմ·

Ամէրիգատա վագը Բանամա գանալը-նը քիւշատ խտէճէք օլան Ֆրանսզ գումբանեասը հագգընտաքի թանգիգա-թը ատլիյէյէ խթիամ վէրիլմիշ տիր· Եվվէլճէ վուգու պուլան հավատսէ բաղմէն, միւտտաքի ումումի՝ մուհաքէմէ թալէպ իթմիշ տիր·

Թէնրն պէյանընա կէօրէ, Ֆրանսզ հիւքիւմէթի՝ էլան Տանօմէյտէ պուլընան էվրօբալը ասքէրլէրին եէրինէ գայմ ի-տիրմէք իւզրէ Նոյ· 25տէ Թիւճճար սէ-ֆինէլերիյլէ օլ թարաֆա եէնի ասքէր սէվգ իտէճէք տիր·

Ֆէկոնտրն Թէէմինէն պէյանընա կէօրէ, Տանօմէյլիլեր իլէ ագը միւասլէ-հա չէրաթի պէրվէճճը ամի օլաճագ տրը· Նէյլալ քի, Տանօմէյլիյէր՝ սէվահիլի թէրք իտէճէք, Գանա նամ մէվգիտէ պիր Ֆրանսզ ասաքիրը մուհաֆըզասը իգա-մէ իտիլէճէք, եօլլար եաբըլաճագ վէ ինսան գուրպան իթմէք ատէթի լազվ օլընաճագ տրը·

Բօմա 15 Նոյ·

Հարպիյէ նազրը էսպագ ժէնէրալ Պէրթօլէ-Վիալ վէֆամ իթմիշ տիր·

ՐՕՄԱՆԼԱՐԸՄԸԶ

Պունտան ագտէմ կազէթամզտա թէֆթիգա սուրէթիյլէ եէչը օլընան Զէվճ վէ ԳԸՍԳԱՆՃ Զէվճէր, վէ ՀԻՐՄԷ-ԹԱՄԻԶ ՊԻՐ ՏԱՎԱ նամ թիւրքճէ բօ-մանլար իլէ, ԿՆՈՋ ՄԱՏ ԿԱՑ նամ էր-մէնիճէ բօման՝ պու. քէրրէ ճիլլէնիպ քիթապ չէքիլիճ վագ իտիրմիշ, վէ ամ-տէքի ֆիյաթլար իլէ Զագմագճրլարտա Գավաֆեան Ցովսէփ էֆ·նին քիթապճը տիւքքանընտա, Պանճէ-Գաբաւսընտա սուճու Պոդոս վէ Ցակոբ աղալարին տիւքքանլարընտա, վէ Պէյօղլունտա Թիթիւնճի տիւքքանլարընտա մէվզու ֆիւրուխթա չըգարըլմըշ տրը·

	հիւթիւ	դր·
Զէվճ վէ ԳԸՍԳԱՆՃ Զէվճէր	752	20
ՀԻՐՄԷԹԱՄԻԶ ՊԻՐ ՏԱՎԱ	238	7
ԿՆՈՋ ՄԱՏ ԿԱՑ	415	10
ՊԻՐ ԳԱՐԸ ԻՐԻ ԳՕՃԱ	145	5

ԱԼԷՄԱՆԻԱ. ՕՐՏՈՒՄԸ

Ալէմանիանները նիմ բէսմի կազէթարը՝ ասքերի եէնի գանուն լայիհասը լէհինտէ օլարագ պէյանը միւթալէաթ իթմէյէ պաշլամըշլար տրը։ Էն եվվել Բոռ կազէթասը՝ պիր պէնտը մախսուսնէշը իտէրէք, պունտա՝ Բրուսիա հուտուտընտա ճէմ իտիրմիշ օլան Բուս ասաքիրինտէն պահա էյլէմիշ տրը։ Կազէթանի մեզքիւրը իտտասընա կէօրէ, հուտուտը մեզքիւրէտէ թօրլանմըշ օլուպ հիյնը հաճէթտէ հուտուտը թէճավուզ իտէպիլէճէք օլան Բուս ասքէրինին մըզտարը՝ Ալէմանիանին 5 գօլ օրտուսընա մուդապել իմիշ։

Բոռ կազէթասընին իշպու վէլվէլէլի պէնտի՝ էքքէրը ումումիյէյէ բէք ֆէնա թէէսիր իթմիշ օլմաղլա, տիկէր կազէթալար՝ պու մանօվրայը թագպիհլէ, պաշ վէքիլ ժէնէրալ Գաբրիվինին՝ 1891 նոյմ. 27տէ Բէյլիշթակ մէճլիսինտէ, էքքէրը ումումիյէյի տիչարը էնտիչէ իթմէք ուսուլինին ֆէնա օլտուզընը սէօյլէմիշ իտուկինի իխթար իթմիշլեր տրը։

Նիմ բէսմի Բէուընէլ Ցոռնալ կազէթասը տախի պու եօլտա պիր պէնտը մախսուս նէշը իտէրէք, Ֆըրանսատա ինչա օլընան խթիհքամաթան պահա իթմիշ, վէ չէօյլէ տէմիշ տիր։

«Պիգմ մէնպալ վարիտաթըմըզ մահտուտա օլտըզընտան,՝ Ֆրանսըզլար գատար խթիհքամաթ ինչասընա միւսահա պուլընմամըշ տրը։

«Պիգ հիւճում մուհարէպէսինէ ասըշմըշ օլտըզմըզտան միւտաֆէա իչին թէտարիքամաթը միւհիմմէ իճրասընա լիւզում կէօրմէմիշիզ տիր։ լաքին իտարէի ասքերիյէմիզ՝ իշթէ պու սէպէպէ մէպնի սուրմ վագթինտէ պիգմիզ վէսաիթը հարպիյէ-միզին (օրտունընը) Ֆրանսա խթիհքամաթանա գարշըզդ կէլէպիլէճէք հալաէ պուլընմասընա իթինա իթմէյլի տիր։

«Ֆրանսըզլարընը՝ հիչ տուրմագսըզդն, իլերիտէ քէնտիլերի պիգմիզ իւզերիմիզէ հիւճում իթմէք նիյէթիյլէ ինչա էյլէմէքտէ օլտըզլարը խթիհքամաթա իւզերինէ հիւճում իտէպիլէճէք գուվվէյի քամֆիյէյի վագթընտա էյտէ իթմէյլէճէք օլուր խսէք, տախմի պիր մուվաֆֆագիյէթ ֆրասթընը գաշըրարագ անֆ օլընմագ պիր խասթատա պուլընմըշ օլսաճաղը։»

* * *

Ալէմանիա օրտուսընին մէվճուտը արթըրըմասը այէյհինտէ ախիրէն բրէնս Պիգմարգին վուգուտ պուլան պէյանաթը՝ Ինկիլիզ կազէթալարընտա վէ բօլթիգա այէմինտէ էյլէվմ բէք զիյատէ մէվզուր պահա օյնամագտա տրը։ Բրէնտը միւարէյէյհին միւրէվվէճը էքքէրը օլան Հ-ռոռլէր Նէրէլէրին կազէթասընին ախիրէն նէշը իթտիկի պիր պէնտ տախի թէէսիսը ազիմի մուճիպ օյմըշ, վէ պէնտը մէզքիւրին բրէնս Պիղմարգ թարաֆընտան եաղըրմըշ օլարը իտտասա իտիրմէքտէ պուլընմըշ տրը։

Մէզքիւր Հ-ռոռլէր Նէրէլէրին կազէթասը՝ Ինկիլիզ կազէթալարընա ճէվապէն չէօյլէճէճ պէյանը էքքեար էյլէմիշ տիր.

«Ինկիլիզ կազէթալարը՝ եէնի գանունը ասքերի լայիհասը լէհինտէ պէյանը էքքեար իթմէքտէ վէ մէզքիւր լայիհայը մուախէզէ իտէնէրին վաթանբէրվէր օյմասըգլարընը պէյան էյլէմէքտէ տիրլեր։ Ինկիլիզլեր՝ Ալէմանլարընն էյիճէ միւսելլահ օյմալարընը արզու իտէրլեր. զիրա անդերի Բուսիայա գարշը պիր մէթերիս ատտ իտէրլեր։ Պու մէթերիս՝ Ինկիլիզլերի վրգայէ իթտիկի հալտէ քէնտիլերինէ հիչ պիր կէօնա մէսարիֆի մուճիպ օյմաղ։»

* * *

Իթթիհսաը Ալէմանիա մէճլիսը վիւքէլսը (բօռնէլ ֆեռեռլ) օրտուընն եէնիտէն թէնսիգի հագդընտա քէնտի շիպէրլերի թարաֆընտան թագտիմ օլընան բաբօրթօլար հագդընտա հէնուզ պիր դարարը դաթի վէրմէմիշ տիր։ Մէճլիսը մէզքիւր ազալարընտան պիր թագրմը՝ պաշլընա նօգթալար հագդընտա մէնսուպ օյտուգլարը հիւքիւմէթլերտէն թարիմաթ ալընընա լիւզում կէօրմիւքլերինտէն, մէսէլէ՝ տիւչարը թէէխիւբ օյմըշ տրը։ Մամաֆիհի իշպու թէէխիւբլերէ բաղմէն Ալէմանիա Մէճլիսը մէպուսանը՝ ագալը իճթիմայա պաշլար պաշլամաղ եէնի գանունը ասքերի լայիհասը հագդընտա իճրաի միւզաքերաթ իտէճէք տիր։

ՍԱԳՍ-ԳՕՊՈՒՐԿ-ԿՕԹԱ ՏՈՒԳԱԼԸՂԸ

Ինկիլթէրրա գրալեցասընին իքնիճի մախտումը տիւգ տ'էտիմպուրկըն՝ Ալէմանիատա Սագս-Գոպուրկ-կօթա տուգալըզը իւզերինտէ տէ հագդը վէրասէթի օյտըզընտան, մէզքիւր հագդը վէրասէթին Ալէմանիա հիւքիւմէթինէ ֆիւրուսթը հագդընտա ախիրէն թէքքար միւզաքէրաթա պաշլանըզը րիվայէթ օրնմըշ իքէն, մէզքիւր րիվայէթ պու քէրրէ թէքզիպ օյընըյօր։

Ինկիլթէրրա մէպուսանընտան մէշհուր Մ. Լապուշէր՝ պու պապտէ Թրռռ կազէթասըյա տթիտէքի մալիումաթը վէրիյօր։

«Տիւգ տ'էտիմպուրկ՝ մէզքիւր հագդը վէրասէթինի սաթմայա բէք զիյատէ արզու-քէշ պուլընմըշ, վէ վոյտէսի գրալիցա Վիգթօրիա տախի՝ պու արզույը թագտիպլէ իշպու ֆիւրուսթի շարթիրը հագդընտա միւթէվէֆա իմբէրաթօր Պիրինճի կիյէոմ իլէ միւզաքէրէ իթմէք իչին 1876 տա խասսէթէն Պատէն-Պատէնէ կէթմիշ իտի։

«Իշպու միւզաքերէ՝ հիւանիւ նէթիճէյի մինճէրը օյմըշ տրը.

զիրա Ալէմանիա հիւքիւմէթի՝ էվլատընա տախի ինթիգալ իթմէք իւզրէ տիւգ տ'էտիմպուրկա սէնէվի պիր թախսիսաթ պաղլամագ իսթէտիկի հալտէ, տիւգը միւարէյէյհ՝ մէզքիւր թախսիսաթընն էն քիչիւք պիր վէսիլէ լէյ գամ օլընապիլէճէյինի պէյանը իշպու ֆիւրուսթի պէտէլինին թօքտան վէ պիրտէնճէ թէէտիյէ օյունմասընը թալէպ ու իտտասա իթմիշ տիր։ Մամաֆիհի միւզաքէրաթ՝ 1885 սէնէսինէ գատար տէվամ իթմիշ, վէ թարիխը մէզքիւրտէ տիւգ տ'էտիմպուրկ՝ Բիսմարկ՝ գրալեցասընը ախիրէն թէքքար միւզաքէրաթա պաշլանընը րիվայէթ օրնմըշ իքէն, մէզքիւր րիվայէթ պու քէրրէ թէքզիպ օյընըյօր։

Ինկիլթէրրա մէպուսանընտան մէշհուր Մ. Լապուշէր՝ պու պապտէ Թրռռ կազէթասըյա տթիտէքի մալիումաթը վէրիյօր.

«Տիւգ տ'էտիմպուրկ՝ մէզքիւր հագդը վէրասէթինի սաթմայա բէք զիյատէ արզու-քէշ պուլընմըշ, վէ վոյտէսի գրալիցա Վիգթօրիա տախի՝ պու արզույը թագտիպլէ իշպու ֆիւրուսթի շարթիրը հագդընտա միւթէվէֆա իմբէրաթօր Պիրինճի կիյէոմ իլէ միւզաքէրէ իթմէք իչին 1876 տա խասսէթէն Պատէն-Պատէնէ կէթմիշ իտի։

«Իշպու միւզաքերէ՝ հիւանիւ նէթիճէյի մինճէրը օյմըշ տրը.

տախի թէէսիսը ազիմի մուճիպ օյմըշ, վէ պէնտը մէզքիւրը բրէնս Պիղմարգ թարաֆընտան եաղըրմըշ օլարը իտտասա իտիրմէքտէ պուլընմըշ տրը։

Մէզքիւր Հ-ռոռլէր Նէրէլէրին կազէթասը՝ Ինկիլիզ կազէթալարընա ճէվապէն չէօյլէճէճ պէյանը էքքեար էյլէմիշ տիր.

«Ինկիլիզ կազէթալարը՝ եէնի գանունը ասքերի լայիհասը լէհինտէ պէյանը էքքեար իթմէքտէ վէ մէզքիւր լայիհայը մուախէզէ իտէնէրին վաթանբէրվէր օյմասըգլարընը պէյան էյլէմէքտէ տիրլեր։ Ինկիլիզլեր՝ Ալէմանլարընն էյիճէ միւսելլահ օյմալարընը արզու իտէրլեր. զիրա անդերի Բուսիայա գարշը պիր մէթերիս ատտ իտէրլեր։ Պու մէթերիս՝ Ինկիլիզլերի վրգայէ իթտիկի հալտէ քէնտիլերինէ հիչ պիր կէօնա մէսարիֆի մուճիպ օյմաղ։»

* * *

Իթթիհսաը Ալէմանիա մէճլիսը վիւքէլսը (բօռնէլ ֆեռեռլ) օրտուընն եէնիտէն թէնսիգի հագդընտա քէնտի շիպէրլերի թարաֆընտան թագտիմ օլընան բաբօրթօլար հագդընտա հէնուզ պիր դարարը դաթի վէրմէմիշ տիր։ Մէճլիսը մէզքիւր ազալարընտան պիր թագրմը՝ պաշլընա նօգթալար հագդընտա մէնսուպ օյտուգլարը հիւքիւմէթլերտէն թարիմաթ ալընընա լիւզում կէօրմիւքլերինտէն, մէսէլէ՝ տիւչարը թէէխիւբ օյմըշ տրը։ Մամաֆիհի իշպու թէէխիւբլերէ բաղմէն Ալէմանիա Մէճլիսը մէպուսանը՝ ագալը իճթիմայա պաշլար պաշլամաղ եէնի գանունը ասքերի լայիհասը հագդընտա իճրաի միւզաքերաթ իտէճէք տիր։

ԶԱՆԹԱ.

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԼԱՐ

Մէրհամէթ՝ ֆաղիլէթլերինէ էն պէօյիւկի տիր։ Ֆուգարարգ տտ տէրտ ու միհնէթլերին էն աղբրրտրը տիսէք ճաիզ տիր։ Պունա չարէ պուլմագ իչին՝ մերհամէթ, ֆաղիլէթ լազմ տրը։ Ինսան՝ միւհթաճին վէ ֆուգարայա մէրհամէթ իտուպ իանէ վէ սատագա վերիր խսէ՝ քէնտի վաղիֆէի համիյէթքարանէսինի իյֆա իթմիշ օյուր։

Ինսանըն ֆագը ու զարուրէթէ տիւչար օյմասը սէպպէրիինի պուրատտա ուզուն ուզաարյա պէյան ու էյդահ իթմէք՝ լիւզումըզ պիր շէյ տիր։ Ֆուրատտա եաղըլաճագ շէյ՝ ֆուգարալըզն նէ՞ սուրէթլի տէֆ իտիլէպիտիկինի անլաթմագտան իպարէթ տիր։ Պու ալէմի ֆանիտէ հիչ պիր հալ տախմի օյմայըպ, քիմսէ՝ քէնտի սրհհէթ ու սերվէթինի ֆիմապատ զայպ իթմէյէճէկինէ էմին օյմատըզընտան, հէր քէս՝ պէտպախթըգլար տէֆ իթմէք թէէպպիսինէտ պուլընան ճէմիյէթը խայրիյէրէ վէ էմալի հէյէթերէ իշթիրաք իթմէյի վէ էֆալը խայրիյէ էյֆա էյլէմէլի տիր։ Մէզքիւր պէտպախթըգլար միյանընտա ֆուգարալըզ տախի մէվճուտա օյուպ, պունա չարէճու օյմագ վէ միմքին մէրթէպէ ֆուգարա վէ միհնաճէյնէ իանէ վէ մուավէնէթ իթմէք իչին տիսնեաընն հէր թարաֆընտա վէ հէր ան ու զէման շիրքէթլեր վէ ճէմիյէթը խայրիյէրը թէչքիլ օրնմըշ վէ էյան օլընմագտա տրը։

Միկրէիմիզտէ տէ ֆուգարալըզը տէֆ իթմէք իչին թէտապիրը միւթէդիճէ իթթիհսաղ իտիրմիշ օյուպ, էօթէճէն պէրու մուէսսէս պիր քիլիսէ դանունը մուճիպնճէ, հէր քիլիսէ՝ քէնտի հասըլթընն իչտէ պիր դրամընը ֆուգարայա վէրմէկէ մէճպուր օլընընտան, իշթէ պու սէպէպէ մէպնի Թաղ. Խորհուրդլար՝ ֆուգարայա պագըպ անդերի քիլիսէ հասըլթընտան մահրում պրագմատա զա վէ ֆուգարանընն հիսսէսինի ֆուգարայա վերմէկէ վաղիֆէտար իտիրմէկէ պուր։ Լաքին Թաղ. Խորհուրդլար՝ պիկէ մէշղուլլէթլերի սէպէպլիյէ պու վաղիֆէյի թէմամըլյա էյֆա իսէմէսի քէրինտէն, Ցնանկաց Հոգաբարձութիւն հէյէթինի թէշքիլ իթմիշէր տիր քի, պու հէյէթ՝ քէնտիյէ մախսուս Գանձանակը բաղար վէ եօրթու կիմնէրի պէյն էլ էհալի կէղտիրէրէք, հասըլաթընը ֆուգարայա իթա ու թէվզի խէր իսի։ Պու կիլզէլ ասէթ՝ սօն զէմանլարտա ֆէսսի օլընմըշ տրը, զիրա Թաղ. Խորհուրդլար՝ պու վաղիֆէի խայրբէրվէրանէյի քէնտիլերի էյֆա իթմէք իսթէյիպ, պու հիւզտէն ֆուգարանընն մինինէթտարլըզընը տա քէնտիլերինէ ճէլպ իթմէք արզուսընտա պուլընմըշլար իսէ տէ, մէզքիւր խորհուրդլարընը՝ պու ֆաղիլէթլի բարյամայա-ճագլարը պիթթէճրիւպէ անլաշըրմըշ օյտըզընտան, պագը ֆուգարաբէրվեր վէ զայյուր տէլիգանլըլար՝ շէհրիմիզին մուխթէլիֆ սէմթլերինտէ (Թաղլարտա) պիրլէշիպ Աղքատախնամ (ֆուգարաբէրվեր) նամը թահմիտընա Ընկերութիւնլար թէշքիլ իթմիշլեր տիր։

Էպը էշֆագ ու էրհամըմըզ բատիշահը մէրահիմքինահ էֆենտիմիզ հազրէթլերինին միւսատէի Սէնիյէի Միւլիքքանէլերի սաարը ճէլիէսինտէն օյմագ իւզրէ իշպու Աղքատախնամ Ընկերութիւնլար թէշքիլ իտուպ, իանէլեր թօքտանմաղ, վէ պու Ընկերութիւնլար թարաֆընտան թէէթրօ օյունտրը իճրաս իթմիրիլէրէք հասըլթի չօզալիբրմաղա պաշլանմըշ տրը։ Մէսէլա, Գումգաբուտա միւթէշէքիլ տէօրթ Միացեալ Թաղլար Աղքատախնամ Ընկերութիւնընին պու սէնէքի մուհասէպէ բաբօրթօսընտան անլաշըլմըզընա կէօրէ, մէզքիւր Ընկերութիւն՝ Շուրթի Տէվլէթ ադան քիրամինտան սատա. Նուրեան Ցովհաննէս էֆ. հազրէթլերինին թահմիր հրմայէսինտէ ագտէմճէ վէրտիկի պիր թէէթրօ լուսյամընտան 100 լիրա գատար հասըլթի չըգարմըշ տրը։

Գումգաբուտա Աղքատախնամ Ընկերութիւնընին 1891 յունվար 1տէն 1892 մայիս 1է գատար, եանի 16 այ զարքընտա ճէրէյան իտէն մուամէլէսինին հասըլթը 35179 ղ.ա պարիզ օյուպ. պունդն հէման 30000ի սարֆ իտիլէրէք, էքսէրիսի էրքէք վէ պոսթուսս քիչիւք չօճուգլար օյմագ իւզրէ 687 նէֆէր ֆուգարա խասթէկեան թէտապիրը օյընմըշ տրը։

Մէզքիւր բաբօրթօստա մաէթթէէսսիֆ օգունտրընա կէօրէ, պէյն էլ էհալի 60 եաշընը թէճավուզ իսէն բէք ազ պուլընըպ, 70 եաշընտա օյանրար իսէ բարմագա կէօսթէրիլմէքտէ, վէ պունտան անլաշըլըզընա նազարէն՝ միկրէթիմիզտէ տպրէագ տէնիրէն չէյ բէք պօզուգ վէ սուն պիր մէրթէպէտէ պուլընմագտա տրը։

Հալպու քի Գումգաբու Աղքատախնամ Ընկերութիւնը՝ ումումի միլլեթին թէվէճճիհ ու թէչէքքիւրինտէ լայըգ վէ միսթահագգ տրը։ Պու Ընկերութիւնընն իյֆա էյլէմիկի խըրէմամի բէք զիյատէ շայանը մէհտ ու սէնա օյմաղլա, բայիթախթըն պու նէվի մուէսսէսաթը խայրիյէ պուլընմայան տիկէր սէմթլերինտէ տախի պու միսիյլու Աղքատախնամ Ընկերութիւնլար թէշքիլ իտէրէք, Գումգաբու, իսկիլտար վէ տիկէր պագը մահալլէրին Աղքատախնամ Ընկերութիւնլարը կկալ մահալլի ֆուգարա խասթէկեանը պիթթէտավի Ս. Փրկիչ խասթախանէսի Հոգաբարձութիւնընա մուհիմմ պիր խրատէթ վէ մուավէնէթ իյֆա իթմէքլերի արզու վէ թէմէնիի օյունու։

Պու մինասէպէթլի Պէյօղլու էհալիսինէ խիթապէն պիր ֆիքր պէյան իթմէյէ միսարէթ իտէրիմ։ Շէօյլէ քի, մահալը մէզքիւրտէ հէր նէ գատար միլլեթին էն զէնկին թագրմընտան չօգլարը իգամէթ իթմէքտէ իսէ տէ, բէք չօգ ֆուգարասը տախի պուլընըզընտան, միլլեթտաշլարըմըզը քէսրէթ իւզրէ պուլընըզլարը էօյլէ պիր թաղը նի՞չին Աղքատախնամ Ընկերութիւնը պուլընմասընն. օրտատա ֆուգարաբէրվեր քիմսէյէ՞ր մի էքսիք տիր։ Պէյօղլունտա պէօյլէ պիր Ընկերութիւն պուլընմատըզընտան, ֆուգարատան պիր խասթա գուհուր իտինճէ վէ եախսա պէօյլէ պիր խասթա իչին իանէ վէ մուավէնէթ թալէպ իտիլընճէ՝ Թաղ. Խորհուրդ պիզզարուր Ս. Փրկիչ խասթախանէսինին եօլընը կէօսթէրիր։ Պու հալ չայանը թէէսիւֆ օյմաղլա, Պէյօղլու Թաղընընն տախի՝ պիր Աղքատախնամ Ընկերութիւն թէշքիլ իտէրէք, էլան պու նէվի Ընկերութիւնլարը պուլընան տիկէր Թաղլարտան զիյատէ միլլեթէ պէօյիւք խըրամէթլեր իյֆա իթմէսինի մէմուլ էյլէրիմ։

ՄԱՐԴՊԵՏ

Սբիկեան րիֆ. Միհրան էֆէնտիսին եէնի պիր էսէրի

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՅՐԱՐԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ՏԱՃԿԵՐԻՆ

ՖԻԳ 12 ԴՐՇ.

Լիսանը Օսմանլինին սուհուլէթի թասիլընէ պունտա էմէք վէրիպ չիմիսյէ գատար 45 նէվի քիմապ թէէլիֆ ու նէշր իթմիշ, վէ պինտէն ալէյհ նիշան վէ րիմթպէլէր իլէ մաղտարը թայթիքը Հատանէ օյմուշ օյան մուալիմի մէշհուր րիֆ. Աբիկեան Միհրան էֆէնտի՝ պու ալֆա տախի, միլլեթիմիզին էշհատ տէրէճէսէ իրթիհաճը օյուպ, 700 սէնէսէն պէրու քիմէնտնին հիմմէթ իթմէմիշ օյտըզը էսէրի մէզքիւրը պիթ թէրթիպ մէյտանը իսթիքատէյէ վաղ իթմիշ օյմաղլէ, էյհագդ էֆէնտիի մուամիլէյինին պու հիմմէթլերինէ թէշէքքիւր օլընը։

Հէր քիմսէսընա պուլընը։ Մէրքէզի Մէրճան չարշըսընա Գումրը խանընտա 8 նօմէյօրը օտա տրը։ Բուլ կէօնտէրէնլերէ պա բօսթա կէօնտէրիրլիր։ 4—3

ԳՕԼԷՐԱ.

Մապէյն պաշ քիթապէթինէ՝ նոյեմբեր 3 Թարիխիյէ գօլէրա վուգուաթընա տաիր թագտիմ օլընան սրհհիյէ ժուռնալը սուրէթի տիր.

Մահալ Բուրէյ	Վոֆատ	Վիֆէյատ
Վիէնա հոկտ. 29	1	1
Պէլկր. » 31	1	
Բէչթա նոյ. 1	7	3
Պաթում հոկտ. 31	4	2
Թրապիզ. նոյ. 1	19	7
Էրզրում » 2	3	3
Դերջան » 2	1	2
Պայբուրտ » 1	11	2
Մուս գաղարնտա Ալթօնան գարիյէսի հոկտ. 31	2	3
Էրզինկեան » 31	14	6
Նէֆքը Վան նոյ. 1	7	2
	70	30

Պալէատէ արզ ու իշար գրլընտրը իւզրէ, մէմալիքը էճնէպիյէնին մահալը մուխթէլիֆէսիյէ Թրապիզն ալ էրզրում վէ Վան վիլայաթը տախիլինտէ գօլէրա իլէթինտէն մուխթէլիֆ թարիխլերտէ 70 վուգուաթ վէ 30 վէֆիյատ օլարը՝ Վիէնա վէ Պէլկրատ սէֆարաթը Սէնիյէ վէ Էրզրում վէ Վան վիլայաթը ալիյէսիյէ Բէչթա վէ Պաթում չէհպէնտէրլիքլերինտէն վէ Թրապիզն սրհհիյէ թէպապէթինտէն վարտա օյան թէէկրաֆնամէլերտէ իշար գրլընմը, վէ տիւն կէճէ ճիսրը Մուսթաֆա Բաշա թէհաֆֆուզխանէսինէ 96 վէ տիւնքի կիւն Տէվվէ Պաղրրատան թէհաֆֆուզխանէսինէ 80 վէ մահը հալին Ենէի կիւնիս Զիպէֆչէ թէհաֆֆուզխանէսինէ 67 եօլը կէլերէք գարանթինա ալթընա վագ օլընտրը կկալ, մէզքիւր թարիխլերտէ ճիսրը Մուսթաֆա Բաշատա 68 վէ Տէվվէ Պաղրրատան մէվզրլի թէհաֆֆուզընտա 18 վէ Զիպէֆչէտէ տախի 16 եօլը իւմալը միւտտէթ իթմէլերինէ մէպնի բրաթիգալարընը իթա գրլընտրը, վէ կէրէք մէվզրլի մէզքիւրտէ վէ կէրէք տիւնքի կիւն Գավագ թէհաֆֆուզխանէսինտէ գարանթինա պուլընան 838 թայֆա իլէ Սինօպ թէհաֆֆուզխանէսինտէ պուլընան 1396 եօլը վէ 530 թայֆա միյանընտա սրհհէթը ումումիյէնին պերքէմալ օյտրը՝ Էտիրնէ վէ Գոսսովա վիլայաթլյա սաիֆ իւլ արզ թէհաֆֆուզխանէ իտարէլերինտէն ալընան թէէկրաֆնամէլերտէն անլաշըրմըշ իտուկի մաարուզ տրը։

* * *

Նոյ. 3 Թարիխիյէ Թրապիզն վիլայէթինտէն ալընան թէէկրաֆ տրը.

Տիւն ագշամտան պու սաաթա գատար Թրապիզն շէհրինտէ 2 միւսապ վէ էսկի վէ եէնի միւսապարատան 6 վէֆիյաթ վուգու պուլուպ, 2 կիւն եվվել տէբտէպէը թարագիզ իտուկի արզ օլընան Թրապիզն ճիվարընտաքի քէօյլերտէն 8 քէօյտէ պիր հաֆթա զարարընտա գրիպ հաստալանը գարարընտա գրիպ հաստալանը գարարընտա գրիպ հաստալանը գ

ֆընտա 12 վէֆիլյաթ օլուպ, Կիւմիւշխանէ գասապասըլյա վիլայէթին ճիհաթը սարէսխնտէ վուգու�թին ճիհաթը, վէ Խուբա գարանաթ օլմասըը, վէ Խուբա գարանթինասը մուհաֆազասընտա պուլընան սասգիրը Նիզամիյէի Շահանէ իլէ ֆիրատը զապթիյէնին սըհհէթլէրի պէր քէմալ իստուկի մասարուզ տըր, ֆէրման։

* *

Թրապիզօն չէհրինին թէմիզլիկինէ նէզարէթ իթմէյէ մէմուր պուլ-ըլան Ցախիլիյէ նէզարէթի մէքթուպի գալէմի միմէյյիզլերինտէն Թէվֆիգ վէ Ահմէտ պէյլէր՝ պուքէրրէ Թրապիզօնա ազիմէթ իթմիյլեր տիր։

* *

10 կիւն գարանթինայա թապի օլան մահալլերտէն կէլէն սէֆիհէլլերին պէհէմէհալ Սինօպ թէհֆաֆուզխանէսինէ կիտիպ օրատա գարանթինայընը իքամա իթմէլէրի՝ Մէհլիսը Սըհհէյէ գարարը իգթիզասընտան օլտուղը հալատ, պաղը եէրքէն գայըգլարը՝ կէրէք իշտու գարարը ախիրի պիրմէտիքլերինտէն, վէ կէրէք մուխալիֆ հավատան տօլայը տօղրուտան տօղրույա Դավադ Թէհֆէֆուզխանէսինէ կէլմէքտէ օլտուգլարընտան, վէ պուլարը Սինօպա կէօնտէրիլմէսի տախի միմքին օլամամագտա պուլընտըղընտան, ղպու մագուլէ սէֆինէլերին 10 կիւն մուգարրէր օրա գարանթինայը իքամա էյլէտիքտէն սոնրա, ճէգտա օլմագ իւզրէ 10 կիւն տահա գարանթինայա մէճպուր թութուլարագ 20 կիւնիւ իքամա էյլէտիքտէն սոնրա Ցէրսասատէթ կէմէյէրինէ բուխամաթ վէրիլմէքտէ օլտուղը էշիտիմիշ տիր։

* *

Հօլանտանդն Ամսթէրտամ չէհրինէ կէյէն հաֆթա զարֆընտա գօլէրատան 27 վէֆիլյաթ օլմըշտը։

ԱՐՁԱԳԱՆԳՆԵՐ

Զաբքա.—Քիթապչի Մարզար.— Եէնի Գաբաս.—Տ. Խաչատուր Հայրը։

Կարո՞ղ էր գուշակել Զաբքան, այդ Յոյն մեծ ազգասէրն ու բարերարը թէ իւր դիպած անագին հարստութիւնը օր մը գժտութիւն եւ անհամաձայնութիւն պիտի յարուցանէր երկու համաքաւան ազգաց մէջ, թէ նոյն իսկ դիւանագիտական խզում յառաջ պիտի դար, Եւրոպան իրար պիտի անցնէր, խնդիրը իրաւաբարութեան պիտի ենթարկուէր եւն։

Բայց պէտք չէ որ բոլոր չարեաց համար Զաբքան ամբաստանենք. զի բուն յանցանքը Հայ մէկ որ նորա հարստութեան սկզբնապատճառն ըլլալու յանցանքն գործած է. ներելի յանցանք մը անտարակոյս։

Սիմոն աղան, ժամանակին Պուգրէշի Հայ երեւելիներէն եւ յոյժ սիրելի ու մտերիմ նոյն առնուան Քարաճա իշխանին, օր մը, անզգուշութեամբ որսի մէջ ծանրապէս կը վիրաւորուի հրացանի գնտակէ մը, որ մղուած կը մնայ կամ աջ կամ ձախ ոտքին մէջ։

Ամեն դարման ապարդիւն կը մնայ. կերեւայ թէ կապարը, գտնուած տեղը հանգիստ զգալով ինքզինքը, եւ Սիմոն աղային ցաւերը առ ոչինչ գրելով, կը յամառի հոն մնալ։

Վերջապէս Յոյն մը կը ներկայանայ, որ լեռնային կեանք մը անցուցած ըլլալով, լաւ կը հասկնար այդ գործերէն եւ վիրաբուժական պարզ գործողութեամբ մը թէ կապարը կը յաջողի վըտարել եւ թէ վերքը կը գարմանէ։

Սիմոն աղան, ուրախութենէն ինքն իրմէն ելած, այդ պատեհական՝ վիրաբոյժը կը ներկայացնէ Քարաճա իշխանին որ նոյնպէս վերքէ մը կը տառապի եղեր։ Ճարտար Յոյնը զայն եւս կը բուժէ քիչ օրէն եւ ի վարձատրութիւն կրնդունի ընդարձակ բարեբեր ագարակ մը, զոր առատաձեռն իշխանը իրեն կը նուիրէ ի նշան երախտագիտութեան։

Այդ Յոյնին անունը Զաբքա էր։

Այլ եւս վիրաբուժութիւնն թողլով, իւր ագարակին կը դարձնէ բոլոր ուշը, յաջողութեամբ կը շահագործէ ու կ'ընդարձակէ նորանոր հողերու գնմամբ։

Այսպէս կը դնէ իւր հարստութեան նախնական հիմերը. այս կըլլայ առաջին նորաբուղխ աղբիւրը որ հետզհետէ մեծնալով գեա կ'ըլլայ, որ իւր ոսկեղօծ բարերար ալիքներովը այնչափ Հայկական հաստատութիւններ կորոշէ։

Բայց հիմա խնդիրը Բուքարէշի եւ Յունաստանի անհամաձայնութեան վերայ է, որոյ բուն շարժառիթն եղած է՝ ինչպէս տեսնուեցաւ, Սիմոն աղան, Պուգրէշի նախկին Հայ երեւելիներէն։

* *

Ժամանակակից քիչ շատ երեւելի աղգայնոց վրայ, որք ոչ եւս են, ժամանակ մը ի վեր Մ-ԷՒ չաբաթաթերթին մէջ, կենսագրական ծանօթութիւններ սկսած է գրել Այվազեան էֆէնտին։ Անշուշտ Մաղէնի հոտառողները հաճոյք կը զգան այդ գրութիւններէն որք յոյժ շահեկան հատուածներ կը պարունակեն եւ մոռացմանէն կը փրկեն այն յարգելի անձնաւորութիւնները, որք մէկ մէկ կերպով օգտակար եղած են ի կենդանութեան։

Այո՛, անոնց յիշատակը օրհնել եւ պատուել կը նշանակէ եւ երախտագիտական գրաւական մը կարող է համարուիլ արդի բարերարաց։

Ոչ նուազ հետաքրքրական էր Քիթապչի Մարզարի ընդարձակ կենսագրութիւնն. իրաւ է որ, անշուշտ անզգուշութեամբ, մի քանի պատմական վրիպակներ սպրդած են. բայց անոնք յոյժ հին են եւ. ինդրէն դուրս. Ինչպէս «Մաներ զքեզ» հանրածանօթ սկզբունքը փոխանակ Սոկրատի՝ Սոլոնի վերագրուած է. նոյնպէս լակոնական ոճը Աթենացւոց, մինչ նա Լակոնիոյ խստաբարոյ օրէնսդրին՝ Լիկուրգոսի գործն է։

Փափաքելի է որ Այվազեան էֆէնտին յարատեւէր այդ ճիւղին մէջ, որոյ համար մանաւոր տրամադրութիւն մը եւ հմտութիւն ցոյց կուտայ։

Նա մանաւանդ թող բարեհաճի անգամ մ'ալ ուշը դարձնել յայնկոյս Դանուբի, եւ ի լոյս բերէ նաեւ Ռումանական վախճանեալ ազգայնոց ոմանց կենսագրականները, որք ոչ նուազ չահեկան են Քիթապչիներու եւ Ամիրաներու կեանքերէն։

* *

Այս վերջինները եթէ իրենց լուրջ եւ խոժոռ դեմքերը գերեզմանէն դուրս հանելով ակնարկ մը նետէին չուրջերնին, առաջին հայուածքին տարակոյս չը կայ թէ Եէնի—Գաբուի վրայ պիտի սեւեռէր, այլ ասա՛ պիտի չը ճանչէին իրենց սիրեցեալ թաղը։

Այս ազնուական թաղը, ահռելի հրդեհին գոհ երթալէ յետոյ, տակաւ կը ծլի ու կը փթթի. եւ ինչպէս որ ծանր ու խստաչունչ ձմեռէ մը վերջը գեռ ամայի դաշտին մէջ կը սկսին տակաւ երեւալ հոս բոյս մը, հոն ծաղիկ մը, նոյն պէս ալ Եէնի—Գաբուի մէջ դուարթօրէն սկսած են ատ անդ ժպտագին գլուխներ բարձրացնել քարաշէն սիրուն տուներ, որք կենդանութիւն կը սփռեն չուրջերնին եւ կ'իշխեն աւերակաց մնացորդներուն, որք գեռ բաւական առատ են իրենց տխրազդեցիկ տեսքով։

Նորաշէն տուներէն մին, Ազգ. Հիւանդանոցին սեփականութիւնն է եւ յատկացուած է մի քանի աղքատիկ ընտանիքներու որք ծրիւբար լաւ բնակարան մը կը վայելեն։

Սոյն շէնքը կառուցուած է հանգանակութեամբ, ի ձեռն Տ. Խաչատուր Հօր։

Եւ արդէն երբ աղքատի խօսք կընէի՝ չէ՞ իլյուած նորա անունը, որ օրհնութեամբ կարտասանուի միշտ ամեն զրրկեալներէ։ Ով չը գիտեր այն գումարները զոր ամեն տարի հանգանակելով կը յանձնէ Ազգ. Հիւանդանոցին։ Եւ երբ իրեն գրամ կը տրուի բարեպաշտ ազգայինէ մը իւր հրկիզեալ տունը վերաշինելու, ու երբ Արմ. Հայրը այդ տակով զգեստներ չմնայ կուտայ քանի մը տարնեակ կիսամերկ լաֆերու, այս չը՞ յիշեցներ քիչ մը Սէն Վէնսան տը Բօլը, որ երեք հարիւր տարի առաջ գերիի մը չղթայները առած է այդ եղկելին ազատելու համար։

Արդարեւ կը զմայլիմ այդ եկեղեցականին վրայ որ քանանայից դասուն պատիւ բերող անձնաւորութիւն մ'է, եւ ուսկից չատեր կարող են օրինակ առնուլ։

Դիտելի է այն ուրախութեան ամպը որ կանցնի Տէր Հօր աչերէն ի տես իւր սիրելի Եէնի-Գաբուին վերակենդանութեան։ Հակառակ իւր պիւոր հասակին, երիտասարդական կորովով, միշտ պատրաստ է զիմելու հոն ուր թշուառութիւն կայ, զրկանք կայ, եւ կամ առոյին անհամաձայնութիւններ։

Եւ այս պատճառ մը չէ որ ժամանակին ու ամենէն առաջ եկեղեցին չը գտնուի եւ իւր տկար այլ աղու եւ թրթռուն ձայնին բեկբեկներով չը ընուայդ սրբավայրը։

Ամեն ոք զինքը կը սիրէ ու կը յարգէ. մեծին ու փոքրին ողջոյն մը, սիրալէտ խօսք մը ունի միշտ ուղղելիք։ Լամարտինի նկարագրած Ժողովրդապետին կը բաղդատեմ ես զՏէր Խաչատուր Հայրը, ամենուն բաբկանմն ոնխտիր, ամեն դասակարգերու պատկանող, ժողովրդեան ամենատորին խաւերէն սկըսեալ, որոյ հարուստը կուտայ իւր լուման եւ ուսկից սնանկը կընդունի զայն առանց չինկնելու։

Այս տողերը գրելով, բնաւ դիտաւորութիւն չունիմ գրուատելու Տ. Հայրը, որ արդէն պէտք չունի իմ գովեստներուս. այլ պարզապէս որդիական սիրոյ մը բուռն եւ անզսպելի զգացման մ'է որ կ'անսամ. եւ թիւր ներողութիւն կը խնդրեմ, հաւատալ լինելով թէ իւր հանրածանօթ համեստութիւնն որչա՞փ վիրաւորած եմ։

Վ. Դ. ՄԷՇՏՈՒՏՃԵԱՆ

ՓԵՇՒՐ ԽՈՀԵՐ

Մոսածուփ ադրերու վրայ եղող նաւակի մը քովընի եւնեները կարելի բան չէ որ ադտեղութիւն ընդունին՝ եթէ սակայն նաւակը պիսավարուի։

* *

Լրագիրները կը նամնին «Գոն-Մարչէ»ի վաճառատանց, ուզածդ կրնաս գտնել անանց ցուցափեղկերուն մէջ. միայն թէ շատ խանութներու մէջ ատարկաները պաճուճապատանքէն կամ պահանջամէն անդին չեն անցնիր. գարմանալին այն է որ ատանկ փուճ ապրանքներու համար լումայիս ուրուն չուրուն կուտանք։

* *

Աստուած կարողութիւն տայ սա բանաստեղծներուն, չիտակը գիւրին բան չէ յաջուններ ընել մարքի օպապարիկով իտէալի... ոչնչութեան մէջ ու մանաւանդ այդ այերական ճամբորդութիւնը նկարագրելու համար զատել անանկ բաներ որոնք ծնած ատեններն միտքերնուն իսկ չէին անցուներ թէ օր մը իրարու գրացի, իրարու ազգական ըլլան պիտի։

Մատթեայ ԹԷՈՐԴԵԱՆ

ՇԻՐԲԷԹՐ ԽԱՅՐԻՑ

Միւլլիթ էֆէնտի,

Տիւն ազշամ սաաթ 11 պուչուգտա Սիրքէճիտէն իւսկիւտարա ճրէքէթ իտէն արապա վաբօրընա պինմէք ագըլըզլըզընտա պուլընտըմ։ Էվվէթ, ագըլըզլըզ, չիւնքի քէօբրիյէ վէրէճէկիմ 10 բարայը, վէ 10 տագիգա վադթ գազանմագ իսթէր իքէն, թամամ պիր սաաթ գէնէլ «էֆ»ը իթմէյէ մէճպուր օլտում։

Վաբօր պէրմիթատ Սիրքէճիտէն հարէքէթլէ Գալաթայա ուղրատրգտան սոնրա, սաաթ 12 սուլարընտա իւսկիւտար իսքէլէսինէ միւվասէլէթ էյլէտի։ Լաքին մէսէլէ՝ իսքէլէյէ եանաչմազլըգ խուսուսը իտի։ Սուլար ազալը օլուպ, գարտան տախի մահիր օրնասը սէպէպիյլէ վաբօրը քէնտի իսքէլէսինէ թութորամատըզընտան, հայտէ կէրիյէ Շէմսի-Բաշա աշըզընա տօղրու կիտիպ պաշընը չէվիրմէյէ իհթիյաճ հասըլ օլուր։ Թէքրար եանաչտըրըլամազ, թէքրար կէրիյէ, վէ թէքրար պաշընը չէվիրմէք լազմ կէլիր։ Պէօյլէլիքլէ իւչ պէշ տէֆա վաբօր Իւսկիւտարտան Շէմսի-Բաշայա, վէ օրատան Իւսկիւտար իսքէլէսինէ սալրանա պուլրանա կիտիպ կէլտիքտէն վէ Պօղազ իչի ճիհէթինտէն չիտսէթլէ էսմէքտէ օլուպ, եազ մէվսիմինտէ օլ գատար խահիշլէ արզուլատրզըմըզ օլ «էրէն վէ ֆէր»ի բիւզկեարլար՝ սօուգսան թիթրէմէքտէ օլան վէ եազան եազմուրընը ալթընտա սըրսըգլամ պիր հալտէ պուլընան թէքմիլ վաբօր խալգընա եարըմ սաաթ գատար եուլթուրլուգտան սոնրա, արթըգ պիլմէյիլ սուլարընը ամմասընտա՞ն մը, եօղսա գարտանը մէրհամէթէ կէլմէսինտէ՞ն մի, ասլ եօղու վաբօրը իսքէլէսինէ եանաչմագա գարար վէրիլիպ, սաամ եարըմը կէչէրէք եօղուլար գարտայա չը գապիլմիյէր տիր։

Վաբօրընը պէօյլէճէ սչաղը եօգաբը՝ ԷՂԷՒԻԼԷ էսնատէ, եօղուլարընը վէ ալէյհտուսուս գատընլարընը սէֆիալէթինի նազլ ու թարիֆ իթմէյէ հաճէթ եօգ տըր։

Պու ուլդուսնըզլըզընը թէքքար վուգուսա կէլմէմէսի իչիւն պիր չարէ տիւշինիլմէսի խուսուսը՝ Շիրքէթը թայրիյէ միւտիրի Հիւսէյին էֆ. հազրէթլէրինին նազարը տիգգաթընա հէվալէ օլունը։

* * *

3 Նոյմ. 1892

ԹԷՇԿԻԻՐ

Իքի եաշընտա պուլընան քէրիմէմ՝ հէր նասրլսա գազանէն տիւշիւպ գալչասը եէրինտէն չը գարագ եիւրիմէզ պիր հալէ կէլտիկինտէն, լիէֆլիւթթէտալի խայը չը գը գ-ըարա միւրաճաաթ էյլէմիչ խէմնէթ, պիր տիւրլիւ թէտավիսի գապլի օլամատըզընտան, պու քէրրէ ահրպապի ամիղանէմին թավսիյէսի իւզերինէ վէզիր խանտա չը գը գ-ը Շահնազար Միքէ էֆ.-յէ միւրաճաաթըմտա ճիւղի պիր զէման իչինէ համտ օլուն չը գը գ-ան պիր էսէր գալմատըզընտան, պու պապէտ մումայիյէ Շահնազար Միքէ էֆ.-յէ օլան թէչէքքիւրաթը ճճիգանէմին կազէթի միթէպէրելերինին պիր քէօչէսինէ տէրճ օլընմասընը քէմալը տէրեճէճէտ բէճա իտէրիմ։

Լվգաֆը Հիմայուն նէզարէթը
ճէլիլէսի մահիւլաթ գալէմի
քէթէպէսինտէն
ՀԻՒՍՆԻ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէճլիսը Մէարիֆ ազամ սապրգասընտան սատ. Սարրաֆեան Արթին էֆ.յէ մէքթուպը իպթիտայիյէ թէվֆի օլընմագ իւզրէ 7000 ճիլտ քիթապ վէրմէսինէ մէպնի թէրֆիին ուլա սընըքը սանիսի,

Ումուրը մէմուրիյէթլէրինտէ միւշահէտ օլան մէսաի վէ հիսսը իսրամէթլէրինէ մէպնի Մուհաճիրին գօմիսիօնը մուհասէպէճիսի իզզ. Դատրի վէ մէքթուպի գալէմի միւմէյյիզի Ռիֆաթ էֆ.-ւէր իլէ, էվրագ ու սիճիը անալ միւտիրլերի Վէլի վէ Նէչէթ պէյլերէ թէրֆիին սանիյէ սընըքը միթէմայիզի, վէ էվրագ միւտիր մուավինի իզզ. Ռիպա վէ սէր միւպէյյիզ Ռէֆիգ պէյլերէ թէրֆիին սանիյէ սընըքը սանիսի,

Պրուսա վիլայէթի մուհասէպէ գալէմի քէթէպէսինտէն ռիֆ. Նուրի վէ Սէլամի վէ ձէմալ էֆէնտի՝ ումուրը մէմուրիյէթլէրինի հիւսնը իյֆա իթմէքտէ օլտըգլարը ճիհէթլէ սալիսէ,

Կէմիլիկ էշրաֆընսան էսպագ պէլէտիյէ բէիսի ֆիւթուվ. Մէհմէտ Ռիւշտի էֆ.յէ՝ կէմիլիկ գասապարընտա ինչա օլընան տէպպոյ վէ տաիրէի ասքէրիյէ վէ ճէպխանէլիկին էմրը ինչաաթընտա վէ ճէմը իանաթ խուսուսընտա խրտամէթ մէմուտէսինէ մէպնի խամիսէ ռիւթպէլէրի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

* *

Մ. Այլաթինի գումբանեասընդն քեաթիպի Ռէմալ էֆ.յէ՝ խրտէմաթը հասէնէսինէ մէպնի թէպտիրէն 3 նճի Մէճիտի,

Այրլսանանը սալթանաթը Սէնիյէտէն օրմալարընա մէպնի Պուքրէշ սէֆարէթը սէնիյէսի ֆախրի տալա վէքիլի սապրզ Ռումանիա տախիլիյէ նէզարէթի չիպէ միւտիրի Մ. Պահիէգօյա 3 նճի, վէ Մալթասա Թրանս-Սթլանթիգ Նամ Ֆըրանսըզ գումբանեա աճէնթէսի Մ. Ֆէսանդօնա վէ Իտարէի Մախսուսէ աճէնթէսի Մ. Ժէզամաթ իլէ Գարատաղ ասքէրիյէ մուսիգասը միւտիր վէ մուալիմ Մ. Ֆրանթ Վէյմերիզ Հնճի Մէճիտի,

Թօբխանէի Ամիրէ թապպա գալ ադալարընան ֆիւթուվ. Արիֆ պէյէ՝ խրտէմաթը մէմտուհէսինէ մէպնի Հնճի ռիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՄԻԻԹԷՖԷՐԻԳԱ

Տիարը էճնէպիյէտէ պուլընան թէպաամ տէվլէթը Ալիյէնին՝ մէմալիքը Շահանէտէ էմնաք վէ ասրազի ալրզ սաթմալարը վէ սաիր խուսուսաթը զաթիյէլերինին թէսվիյէսի իչիւն պուլընտրգլարը մահալլեր հիւքիմէթլերինտէն ալրզ հիւքիմէթը Սէնիյէ շէհպէնտերլերինէ թատրիգ իթտիրտիքտէն սօնրա իրաալ էյլէտիքլերի վէքեալէթնամէ վէ մուգավէլէնամէ իլէ հէր նէվ սէնէտալ վէ էվրագը սարէնին՝ մէմալիքը էճնէպիյէտէ մէրիյէթի իչիւն Ռումիրը Հուգուգիյէ Միխթէճլիթէ գալէմինէ իճրա օլընմագտա օլան մուամէլէի թատրգիյէնին վիլայէթլէր իլէ միւսթագիլէն խարէ օլընան միխէսարրրփլըգլարճա տա իճրասը, վէ պուեիւգտէն ախզ խրիյճէէք բուսումը՝ հէր իւչ այտա պիր քէրրէ գալէմը մէգքիւր միւտիրիյէթի նամընա կէօնտերիլմէսի իչիւն Շուրաի Ցէվլէթ թանզիմաթ տարիբսինճէ գալէմէ ալընան թալիմաթ լայիհասընին Մէճլիսը խասը վիւքէյտտա թէտգիգաթը իճրա օլընտըղը, վէ պուպալտէ ախտ օլան տէվարիրտէն պէյանը մալիմաթ խրիմէսի թահլը գարարա այրնմըշ տըր։

ԻԼԱՆ

Պէյօղլուսնտա Թազսիմ չէմէնսինին գարշըսընտա էրթալօֆօա գազինօսընտա իչպու Ռումի հոկտեմբեր 29տան իթիպարէն մէչհուր քէմէնչէճի Ագրիպպաս էֆէնտինին ռէֆգաթթընտա պուլընան խանէնտէի մէչհուր հաճի Խաչիկ, Կարապետ վէ չաիր Միհրան վէ Գանանի Միհալաքի էֆէնտիլերին ինճէ սազ թազմը՝ հէր ճումաա, ճումաա էրթէսի վէ բազար կիւնլերի սաաթ 9տան պէտ իլէ կէճէնին Ճընա գատար իճրան առէնք խուճէքլերի բազմէթլու էհալիյէ իլան օլընը։ 4—3

ՆՈՒԻՐ ԿԱՂԱՆԴԻ
ԳԻՏԱԿԱՆ ԶՈՒՍՐՃԱԼԻ ՁԲՕՍԱՆՔ

Կը պարունակէ 60 հրահանգ եւ 53 գեղատիպ Պատկերներ։ Գին 5 ռանկան։ Տասը հատը մեկանց առնողներուն հարիւրին ՔԱՌԱՍՈՒՆ զեղչ։

30

ՔՍԱՎԻԷ ՏԷ ՄՕՆԹԷՊԻՆ

ՀՐԱՊՈՒՐԻԶ ԿԻՆԸ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՍԻՄԷՕՆ Ռ. ԶԷՕՄԼԷՔՃԵԱՆ

Ամենագեղեցիկ ձիեր ախոռներուն մէջ լեցան։— Քանդակեալ կառքեր, որոց ճակտին վերայ լուսաճաճանչ զինանշաններ կային, կառատուններուն մէջ դրուեցան։— Փայլուն հմայագեստներ հագած շատ մը սպասաւորներ ապարանքը եկան, ամենուրեք կեանք ու շարժում սփռելով։

Ցեռոյ վերջապէս, տան տիրուհին՝ երբ ամեն ինչ պատրաստ եղաւ զայն ընդունելու՝ եկաւ, եւ բարեհաճեցաւ իր վարդագոյն շրթամբք կատարեալ գոհունակութիւն յայտնել։

—կը տեսնէք, մրմնջեց Պ. Լօվ սնոր ականջին, կը տեսնէք, Միլէտի թէ գիտէի ինչ որ կ'ընէի։

Հազիւ քանի մը օրեր անցեր էին. ամբողջ Բարիզի մէջ կը խօսուէր այս մանկամարդ ու գեղանի օտարականուհւոյն վերայ, որ «առ ոչինչ գրած էր» Ցէր Սատանը, «Սատանայի ապարանքին» մէջ զետեղելով իւր անուշաբոյր անկողինը և գեղեցիկ ներքնասենեակ։

ՎԷՐՋ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍԻՆ

ԱՌԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՊԱՐՈՆ ԼԸԳՕԳԻ ՈՐԴԻՆ

Ա.

ՍԷՆ-ԼՈՒԻ-Զ'-ԱՆ ԼԻԼ. ՓՈՂՈՑԻ ՓՈՔՐԻԿ ՑՈՒՆԸ

Այս թուականին յորում տեղի կունենային մեր պատմած եղելութիւններ. Սէն-Լուի-զ-ան Լիլ փողոցին մէջ տեղ փոքրիկ անպաճոյճ տուն մը կար։

Գեղանայարկ եւ առաջին յարկ մը միայն ունեցող այս անշուք ընակարանը պարտիզակ մը ունէր ուր անկուած էին բանջարեղէնք և ծաղիկներ, և որոյ ծայրը դալարազարդ հովանոց մը կը գտնուէր։

Երեք անձինք կը բնակէին այս տնակին մէջ։—Անտրէ Լըգօգ յիսուն կամ վաթսուն տարեկան գեղջկական պարզ երեւոյթով մարդ մը։— Լօղէպ Լըգօգ, իր միակ որդին տասն եւ վեց կամ տասն եւ եօթն տարեկան շատ բարի տղայ մը,— և ծեր սպասուհի մը Մակըլօն անուամբ, ընդհանրապէս աւելի ծանօթ «Բիքարա» ծաղրանուան ներքեւ։

Կարելի չէ երեւակայել աւելի նահապետական բան մը, քան այս երեք անձանց ապրելու եղանակը։

Անտրէ Լըգօգ բարեկեցիկ վիճակ մը ունենալ կ'երեւէր, վասն զի եթէ ոչ գեղխութիւնը, առատութիւնը կը տիրէր իր առտնին կեանքի մէջ։

Իր ամենասիրելի զբաղումն էր դաստիարակել իր Լօղէպ որդին, որը վերայ դրած էր բոլոր իղձերը և ծերութեան ամբողջ յոյսը։

Այս դաստիարակութիւն,— թէև ամեն կերպով ընտիր, — քանի մը տեսակէտով կը մեղանչէր, սակայն քիչ մը չափազանցութեան պատճառաւ։

Այսպէս Լըգօգ իր որդին, դեռատի աղջիկներու համար սովորաբար գործածուածէն աւելի անձուկ հսկողութեան մը ցանցին մէջ շրջապատած էր։

Գրեթէ ամեն մարդէ հեռի կը պահէր զանի։ Թոյլ չէր տար անոր ո՛ եւ է յարաբերութիւն, նոյն իսկ անցաւոր, ունենալ իրեն տարեկից ուրիշ երիտասարդներու հետ.— նոյնպէս երբէք թոյլ չէր տար անոր տունէն դուրս քայլ մը առնուլ, առանց ինք անոր քով գտնուելու, որպէս զի հսկէ եւ իւր ներկայութեամբ հեռացնէ անծանօթ վտանգներ։

Լօղէպ Լըգօգ կը հպատակէր այս հսկողութեան և այս բռնութեան, բայց եթէ ցոյց չէր տար ոեւէ ընդդիմութիւն ոչ նուազ կը նեղուէր, սակայն առանց թերեւս ճշդիւ գիտնալու այս նեղութեան պատճառը։

Տասն եւ ութ տարեկան եղած ժամանակ,—երբ տղան երիտասարդ կըլլայ, երբ հոգին ու սիրտը միանգամայն կ'արթննան,— նոր բնազդումներ պատեցին զինք, ու նոր տենչանքներ յայտնուեցան իրեն։

Երեւակայութիւնն ալ իր արբունքն ունի, ինչպէս մարմինը։

Տասնեւութ տարեկան հասակի մէջ անկախութեան և սիրոյ տարտամ երազներ կը պաչարեն ու կը չարչարեն զայն։

Հոգին ու մարմինը ազատութեան, շարժման ծարաւի են, սիրոն ալ գորովի։

«Ֆիկարօ»ի «Շերուպէն»ը, այս բանաստեղծական ու սիրուն «Շերուպէն»ը տասնեւութամեայ երիտասարդութեան կենդանի մարմնաւորումն է։

Արդ՝ իր հօր այնչափ խանդակաթ բայց այնչափ կասկածոտ պաշտպանութեան ներքեւ ըրած կարճ շրջագայութիւնները չէին կրնար գոհացում տալ երիտասարդին ազատութեան եւ շրջագայութեան փափաքներուն։

Պառաւ Մակըլօնի գրեթէ մայրական հոգածութիւնը չէր կրնար գոհացնել գորովի այն պէտքը, որ կը զեղուր ի նա։

(Շարունակ.)

Մ. Այլաթինի գումբանեասընդն քեաթիպի Ռէմալ էֆ.յէ՝ խրտէմաթը հասէնէսինէ մէպնի թէպտիրէն 3 նճի Մէճիտի,

Այրլսանանը սալթանաթը Սէնիյէտէն օրմալարընա մէպնի Պուքրէշ սէֆարէթը սէնիյէսի ֆախրի տալա վէքիլի սապրզ Ռումանիա տախիլիյէ նէզարէթի չիպէ միւտիրի Մ. Պահիէգօյա 3 նճի, վէ Մալթասա Թրանս-Սթլանթիգ Նամ Ֆըրանսըզ գումբանեա աճէնթէսի Մ. Ֆէսանդօնա վէ Իտարէի Մախսուսէ աճէնթէսի Մ. Ժէզամաթ իլէ Գարատաղ ասքէրիյէ մուսիգասը միւտիր վէ մուալիմ Մ. Ֆրանթ Վէյմերիզ Հնճի Մէճիտի,

Թօբխանէի Ամիրէ թապպա գալ ադալարընան ֆիւթուվ. Արիֆ պէյէ՝ խրտէմաթը մէմտուհէսինէ մէպնի Հնճի ռիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ Գ. Գ. ԳԱԼԳԱՆԻՆ

ԲԱՆԱԼԻ ՕՍՄ. ԼԵԶՈՒԻ

Կ–Մ

Համառօտ քերականութիւն Թուրք. Պարս. Արաբ. լեզուաց

Կը պարունակէ ամենէն գործնական դասերը Հայերէն բացատրութեամբ հանդերձ ճոխ հրահանգներով 4 ղրշ.

Կ'ուզուսատեղին է Զ. Թորոսեան գրատուն Կ. Պոլիս Պաղէշ Գարու թիւ 4. Հայ վարժարանաց տնօրէնք մէն մի օրինակ նուէր կընդունին երբ գրով կը դիմեն նոյն գրատունը, միայն գնաւորիք բօսթաի ծախք վճարելով 1 ղրշ լուր։

Գոհացուցիչ զեղջ ուղղակի դիմողներուն։

Ա.Ղ երկասիրութիւնք նոյն հեղինակին

Ուսուցը Հէճա վէ Գրրաաթ (Հեղուսան եւ ընթերցարան Օսմ. լեզուի. Հայերէն բացատրութեամբ) 1 ղրշ.

Այինէի Միւնշաաթ մուխթասար (Համառօտ նամականի ձեւագիր). 2 ղրշ.

Այինէի միւնշաաթ մուֆասալ (Ընդարձակ նամականի տպագիր Թուրքերէն եւ Հայերէն տառերով). 12 ղրշ.

Միֆթահը Լիսանը Օսմանի (Ընդարձակ քերականութիւն Թուրք. Արաբ. Պարս. լեզուաց Հայերէն բացատրութեամբ). 10 ղրշ.

Բէհնիսամի էտեպիյաթը Թիւրքիյէ (Ուղեցոյց Թուրքերէն զրպիտուելեան կամ Համաձայնութիւն Օսմ. լեզուի Հայերէն բացատրութեամբ). 2 ղրշ.

Ճիւմլէյ մինթախապագ (Մտգիաքաղ հատուած ընտիր երկոց). 3 ղրշ.

Լուղաթը Օսմանիյէ վէ Էրմէնիյէ (Բառագիրք Թուրքերէնէ Հայերէն). 5 ղրշ.

10—9

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Եուանան գօնսօլօսխանէսի գարշըմնտա Մ. Տ. Գոֆուլանցն թաղթը իսարէսինէ պուլունան «ԼԱ ՊԻԶԱՆՍ» պիրախանէսի Ն՝ 342

Պիր խայլը սէնէլէր մէշնուրը Եանինին պիրախանէսինէ իշլէմիշ օլուպ մուսախարէն Սանթրալ պիրախանէսինէ տախի չեւիբլիք իթիւքտէն սօնրա, պուսէֆա պալէատէքի նամ ու չէօրլիքլէ էնեն պիր պիրախանէ քիչաս իթիւկիմի բաղալեթլու էհալիյէ իլան իթիւքլէ քէսպը ֆախր էյլէրիւմ։ Թէշրիֆէ բաղալեթ պուսյուրան էֆէնտիլէր կէրէք իշկիլէրին վէ կէրէք նէմէքլէրին նէֆասէթինէն վէ հէր վէճէլէ հիւանի խրտմէթտէն զայեթլէ մէհմուն օլաճաղլար տրը։ Պիր խայլը զէմանան պէրու քէսպ լիթմիշ օլարզամ թէֆրիսլէքէրկրպա մուշէֆէրլէրիմի մէհմուն իտէէկիմի մէհմուն, վէ պու պապատ հիչ պիր շէյ տրիրլ իթմէյլէճէկիմի վաս խտէրիմ։ Մէզքիւր պիրախանէ եազընտա այրընաճագ տրը։

Տ. Գ. Գոֆուլու

30—11

ՇԱՐԳ

ՍԻՆՈՒՐԹԱ ԻՍԱՐԻԹԱՆԷՍԻ

COMPTOIR ORIENTAL D'ASSURANCES

1881 սէնէսինտէ միւէսսէս սապրգ Մ. Յ. Սարրեան իտարէսի Քէնտի մարիֆէթիյլէ 1892 յուլիս 31է գառտար սիկուրթա իտիլէն մէպլաղ

ՖՐ. 86,739,400 ՖՐ.

Իշլու սիկուրթա իտարէխանէսի շէհրի դիզտէ միւէսսէս սիկուրթա գումանեարրընը հնապրնա տէնիզ, հանկին, էսմիւր վէ սաիր հէր նէվի գազալարա գարշը զայեթ էշվէն ֆիյաթ վէ ֆախտէյի չերտիթլէ սիկուրթա գապուլ իտէր։

Մէզքիւր իտարէխանէյինէն բրօկրամը մէհճանէն վէրիլիր։

Ն՝ 8 Սթամպոլ Պաղճէ Գարու Համիտիյէ ճատտէսի 8 Ն՝։

ԲԻՇԱՆԳՕ

Բումէյի Շըմէնտֆէր թանվիլաթընդն բիյանգօսը ալաֆր. դեկտեմբերին 1ինճի կիւնիւ Զարպխանէի Ամիրէաէ ալէնէն քէշիտ օլընըպ, 600 թանվիլ գազանճագ տրը։ Պէյօլիւ իքրամիյէ 600000 ֆր. տրը։

	ԳՐՈՇ
Թամմ բրօմէս պիլէթի	7½
Նյաֆ » »	5
Չէրեկէ » »	3

Մաղազամընդ բրօմէս պիլէթլէրի՝ իսարիճէ սաթըլմամագտա տրը։ Թաշրատան վուգտա պուլանագ սրբարշլարընդ պէտէլլէրի պիրլիքտէ կէօնտէրիլմէսի լազըմ տրը։

Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՕ

Գալաթա Գօմիսիոն խան Նօ. 18

4—2

ԹԻԹԻՆ ՐԷԺԻ ՇԻՐԲԷԹԻ Իլան

Ռէժի իտարէսինէ լիւգումը օյան 610, 610,000 ատէտ պանտրօլլարրն միւնագասաը 1892 սէնէսի դեկտեմբերինին 1/13/ունճիւ կիւնիւ էօյլէնէն սօնրա ապրիլ. սաաթ 1ում Ռէժի իտարէսինին Գալաթատա միւտիրիյէթը ումումիյէ տարէքսինտէ իթրա օլընաճաղը, վէ մուխթէլիֆ նէվլէրտէ պանտրոլ նիւմունէլէրի իլէ, միւնագասա չարթլարընը հավի բուսուլանդն պիրլր սուրէթի թալէպ իտնդրէ միւտիրիյէթը ումումիյէ տարէքսինտէն իթա գրլընաճաղը իլան օլընը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 16 նոյմ.

Ինկլ. էհամը Ինկ. Լիր.	97—37
Օսմ. էհամը այընը	21—43
» » գառտարը	21—31
» » Սէրի Ա	54—¾
» » » Բ	30—¾
» » » Գ	21—¾
Օթոման 1871	96—¼
Օսմանլը Պանգասը	13—⅝
Բուսիա իսթիդրազը	107—
Մըսրը տուլ. մուխթասրաէ	98—¼
» իսթիյազը	102—⅞
Տարէքի Սանիյէի Մըսրը	98—½
Ռօչիտ իսթիդրազը	105—
Պուլկար իսթիդրազը	85—½
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատէ	25—33.60

Բարիզ 16 նոյմ.

Ֆրանս. էսն. 3 % ֆր.	099—15
» » 1½ %	105—22½
Եէնի Օսմ. էհամը այընը	21—70
» » » գառտարը	21—50
Մէ–դ–ոդէյի	
Սէրի Բ.	30—80
» Գ.	22—10
Բուսիէյի շըմէնտֆէրի	89—37½
Օսմանի	372—50
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	366—25
« Պանգասը	593—75
Գրէտի Լիոնէ	787—50
Գրէտի Ֆոնսիէ	1091—25
Գոնթուար տէ Էսկոնթի	518—75
Սիւվէյիշ ագսիոնը	2613—
Իթալիա էհամը	93—
Մըսրը ֆոնս. մուխթասրաէ	495—
Բաքսոիթէ Թիւրք	427—50
Եուման 5 % 1879	340—
Գամպիո 3 այ վատէ	25—15

Վիէննա 14 նոյմ.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիո	120—05
Բուսիէյի շըմէնտֆէրի ֆի.	45—80
Օսմանլը Բէժի ագսիոնը	173—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Էսն. ումմ. սիսն ագչ. գաբ.	23—30½
» » » էն Եիւքսէք	23—31½
» » » էն աչաղը	23—29
Պու. սապան այընը գ. ք.	23—23
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	82—30
» » » էն եիւքսէք	82—30
» » » էն աչաղը	82—30
» » » այընը գ. ք.	82—30
Սէսի Ա.	54—30
» Բ.	30—30
» Գ.	23—34
Բուսիէյի շըմէնտֆէրի	89—
Ագչէ ֆախզի	6—
Բէբօր Ղրշ.	—
Հէվալէսիզ » բէբօր	—
Թասֆիյէ	18—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8—03
Սթամպոլ Պանգասը	4—38
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5—10
Բէյի ագսիոնը	16—08
Թրամվայ	6—10

ԱԳԶԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱՔԸ

	Ղրշ. Բ
Օսմ. լիրասը 100 զ. տան	
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107—
Մէճիտիյէ »	99—
Պէշլիք »	101—
Ալթընըզ »	101—
Ինկիլիզ լիրասը	110—24
Ֆրանսըզ ալթունը	87—37
Բօլ	90—05
Գրէտից ալթունը	51—20
Գարպօն գայմէսի	9—15

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	110—7/16
Բարիզ 3 այ վատէլի	22—73¾

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(26) Էճնաս զէմպէրէք՝ ատէտ 615 պէհէրի 1 ղրշ. 20 բարա,

Կիւտէրի բուլ՝ ատէտ 6130, պէհէրի 4 ղրշ. 20 բարա,

Մուխթէլիֆ իւլ ճրնս գամըշ՝ ատէտ 800, պէհէրի 22 ղրշ.

Իւչիւնճի օրտուի Հիւմայուն մուզիգա պանտօլարը իչիւն լիւգումի օյուպ, Տէրսաատթէճէ միւպայէա օլընաճագ պալէատէ մուհարբէր 3 գալէմ զէմպէրէք վէ սաիրէ՝ ֆիյաթը մէվզուէլէրիյէ թալիպի էօնտէսինտէ օյուպ թէշրինը սանինին 8ինճի կիւնինէ գառտար միւնագասը իճրա օլընարագ գարարը վէրիլէճէկկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարընդ մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—3

* * *

(27) Սօուգ Զէշմէ բիւշտիյէի ասքէրիյէսի շակիրտանընտան պիր էֆ. թարաֆընտան էնտաի բահտէ Մահմուտ Բաշա հօգուշը պայընտա պուլընարագ տէպպայը ումումիտ հրֆզ օլընան պիր ատէտ էյմասը պիլէղիկին տահիպի հէր քիմ իսէ Տարիւի Աքքէրկէ Մուհասէպէթը Ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթլա մէղքիւր պիլէղիկին քէնտի մալի օյարդընը իսպաթ էյլէտիկի հալտէ վէրիլէճէկի իլան օլընը։ 3—1

* * *

(28) Ասաքիրը Շահանտէ իչիւն միւպայէասընա լիւգում կէօրիւնէն ալէաթը ճէրրահիյէնին ֆիյաթը մէվզուէսիյլէ թալիպի էօնտէսինտէ օյուպ, պու ֆիյաթլարտան թէնզիլաթ իճրասըյլա ալէաթը մէզքիւրէնին իթասընա թալիպ օլանլարընդ ճինս վէ ֆիյաթլարընը անլամագ իւզրէ թարիխը իլանէն իթիպարէն պիր հաֆթայա գառտար մագամը Սէրասքերի Լէվազիմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

Պիրինճի Ֆուրնիէ մալի սպարմաչէթ

24 լիւաէն	50550
Պու տախի	1844
	52394

Պու տախի Ֆուրնիէ մալի սպարմաչէթ Ամէէ էշլ

24 լիւաէն	310
Պէհէրի 100 տիրէմիթիքաէն	10
	320

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսինէ միւպայէասընա լիւգում կէօրիւնէն պալէատէ մուրագգամ իւլ մըզտար սպարմաչէթլէրին չէրեֆթը մուգզրլրէրսի վէճէլէ պէհէր ամիզ զըյէսի 7 ղրշ. 30 բարաա թալիպի էօհանէսինտէ պուլընարընդ վէ թըշրինը սանի Բուսմինն Ցնճը բասար էրթէսի կեւնիւ սաաթ 10ա գառտար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ քէզալիք սաաթ 10 ա գառտար 100 ատ 5 թէնզիլ օյընը իսէ գապուլ օյունաճաղընա պէնան, նօգոանրյա իթիս իթմէք վէ տահա զիյատ մալիսմամ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթի էյլէմէլէրի։

2 թըշրինը սանի 308 3—2

	ՀԷՆԷ	ԴԷՀԷՐ ՂՐՇ.	ԲԱՐԱ
Հընթա	8777	3	30
Շարբ	2577	2	20
Եուլաֆ	3975	1	30

Սալը հալ էմանէթ ալար մալինտէն Եարըմճա անպարընտա մէվճուտ օյուպ մէվզուի ալարյէ մէվզուատէ պուլընան պէր վէճճը պալէա 3 գալէմ զէհաիրին հիզալարընտա էէօսթէրիլէն պէտէլամա իլէ մահալլի թալիպնտէ օյուպ մէզքիւր պէտէլամ հատաը լայրգ օյմաարդընտան, իհալէի էվվէլիյէ շէհրը հալը Բուսմինն 14ինճի ճումա էրթէսի վէ իհալէի գաթիյէ տէ շէհրը մէզքիւրրն 16ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 11է գառտար թէմամտա իսիմլէ օյուրընտան, զէխիրը մէզքիւրէյէ թալիպ օյանլարրն միւտէթը մէզքիւրէ զարֆրնտա կէչպղէ մէճլիսը իտարէսինէ վէ եասատ մուհասէպէի ումումիյէ միւլհազաթ չիւպսինէ միւրաճաաթլարը իլան օլընը։

2 թըշրինը սանի 308

Այսրն վիլայէթի տախիլինտէ Անթէպէյ սանճաղընա թապի Քէօյմիէզ գազասընա մուզաֆ Օթմանլար գարիյէսինտէ Սանտէրազ տաղընտա քահին օյուպ Ինկիլիզբ տէվլէթի թէպասընտան Մ. Տիկլա վէ Էրնէսթ Բաթէրսընլարրն պա բուխարթնամէ թէշարրի էյլէտիկի պիր գրթա գրսմ մատէնինին հուտուսը՝ պէրմուհնալը խարիթա չըմալէն Տարը Տէրէ Պաղը թէէսինտէն պէտ իլէ էրտիչի կէսիք թէէսի պէյնինտէ վագը խաթթը միւթագիմ վէ ճէնուպէն մէզքիւր թէէսէն պէտ իլէ Գուրուկէօլ թէէսի պէյնինտէ վագը խաթթը միւթագիմ վէ ճէնուպէն մէզքիւր թէէսէն պէտ իլէ Գրըզլ Զէչ թէէսինտէն պիլիւրուր Գօզ տէրէսինին Բլրնա չայը իլէ պիլէչէչիկի նօգթա պէյնինտէ վագը խաթթը միւնքէսիր, վէ չարզէն մէզքիւր նօգթատան պէտ իլէ մէպտան հուտուտ օյան Տարը Տէրէ Պաղը թէէսի պէյնինտէ վաղը խաթթը միւթագիմ իլէ մահտուտ օյուպ մէսահէի սթհիյէի 2690 ճէրիպ արազի տէրուինտէ իմալ օյընաճագ օյան մէզքիւր գրսմ մատէնինին 60 սէնտ միւտտէթլէ մուսախէյիմա Մ. Տիկլա վէ Էրնէսթ Բաթէրսոն էօսէէյէրինտ իհալէի մուգարրէր օյարընտան, մատէնը մէզքիւրէ պիր կէօնա իթիրազը օյանլարընդ՝ Մէտոտին Նիգամիմէսինին 29 վէ 30ընճը մատատէրի մուճիպինճէ թարիխը իլանտան իթիպարէն 2 այ միւտտէթ զարֆնտա Ֆէրսաատթամ Մալիյէ նէզարէթը ճէլիկէսի տարէսինտէ Օրման վէ Մէտոտին իսարէի ումումիկէսինէ վէ մահալինտէ մէրքէզը վիլայէթ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլընը։

2 թըշրինը սանի 308

Գուլկար տաղը մատէնինին 308 սէնէսի հասրլաթընտան օրարագ մէվճուտ պուլընան պիր թագրմ 59,064 տիրէմը ճէտիտ 767 միչար տիրէմ սիմը խալիս իլէ, 533 տիրէմը ճէտիտ 528 միչար տիրէմ ալթունդն միւզայէատի պիլիճրա 308 սէնէսի թըշրինը սանինին ինճնի քէնճէնպին կիւնիւ սաաթ 8 բատտէէրինտ գարարտատէսի քէշիտ զըլընմագ վէ 24 սաաթ զարֆրնտա 100ատ 3 զամմ գապուլ օյընըպ անտէն օսնրա զամմ գապուլ օյընմամագ վէ թէգարրուր իտէճէք էսմանը նագատէն վէ տէֆթարէն վէ լիրան Օսմանի 100 ղրշ.ա օյարագ Օրման վէ Մէտոտին իտարէի ումումիկէսի վէզնէսինտէ թէսիմ գըլընմագ իւզրէ մէզքիւր իւլ մրգտար սիմ վէ ալթուն մէվզրի միւզայէատէ վաղ օյարընընտան, թալիպ օյանլարրն սէբեբզիթօյարըյա պէրապէր Մալիյէ նէզարէթը ճէլիկէսի տարէսինտէ իտարէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթի էյլէմէլէրի իլան օլընը։

2 թըշրինը սանի 308

Խիւտավէնթիկեար վիլայէթի միւշագաթընտան օյուպ գազաճա թօբտան վէ գարիյէ գարիյէ միւթէֆէրրիգէն միւգայէատէյէ չըգարըլըարը մուգատատմա իլան իտրլէն մա Բազար քէօյ կէմէլիկ վէ մա Թրիկիա, Մուտանեա վէ Գրուսա գազալարըյա իդնիք նանէյէսի զէյթունն էօյրինէ՝ կէմէլիքաէ վագը Բարս պէյ վէ Խայէտտին բաշա վագֆլարը զէյթունն էօյրինինն տախի իլավէսիյլէ ումումնա սէնէսէնէն օյարագ 1,700,000 ղշ.ա թալիպ զուհտար իրատպ, պունդն իչիւն թըշրինը սանինին իպթիտասընտան իթիպարէն պիր հաֆթա միւգայէատ միւտտէթի թային իտրլէմէշ օյարընընտան, պունդարա պէր վէճճը մուհարբէր կէրէք թօբտան վէ կէրէք գազա գազա միւթէֆէրրիգէն թալիպ օյանլարրն մանարինէ վէ եասատ Մալիյէ Խազինէսինտէ Ակար վէ Բուսուսմամ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

3 թըշր. սանի 308

ԼԱՆՕԼԻՆ ԹՈՒԱԼԷԹ ԳՐԷՄԻ ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲԷՔ ԵԱՐԱՐ Սէրթ վէ գրզարմըշ էլվերէ վէ չաթլամըշ էլ վէ տուտագլարրն էյիլէշմէսինէ։

ԲԷՔ ՖԱՑՑԷԼԻ Եարա վէ սըյրըլմալարը թէմիզ սապմամագ վէ գուրութմագ իչիւն։

ԲԷՔ ԵԱՐԱՐ Տէրինին վէ խուսուսա քիւչիւք չօճուգլար տէրիսինին հիւանիւ մուհաֆազասընա։

Պիւլճիւմէ էճաճըլարտա վէ էճգա թիւճճարլարընտա պուլընը։

Տէրսաատթամ աճէնթէ վէ վէքիլ Մ. Ս. ՖՐՈՒՇԼԻՆ

Գալաթատա Մէրթէպանի սոգաղընտա Գրընաճեան խանընտա։

ԱՆԹՈՒԱՆ ԳՕԳՕԼԱԹՕՍ

ԳԱԼԱԹԱՅԻ ԹԻՆԵԼ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 28 ՎԷ 30 ՆՈՒՄԷՐՕ ԻԼԻ ՄՈՒՐԱԳԻԱՄ

ՖԵՄԲԷ ՄԷՆՍՈՒԹԷԼԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԻՇԽՈՒ ՄԱՂԱԶԱՅԻ ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԷ ԻՆԿԻԼԻԶԲԵԱՐԻ ՄԷՆՍՈՒԻՃԱԹ ՎԷ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸՆ ՔԵԱՖՖԷՍԻ ՖԻՐՈՒԹԹ ՕԼՈՒՆՄԱԳԻՆ ՕԼՈՒԳ, ՆԱԶԱՐԿԵԱՀԸ ԱՄՄԷՑԷ ՎԱԶ ՕԼՈՒՆԱՃԱՂԸ ԿԻՊԻ

Ամիրէն Էլիօրատան ճէլգ իթմիշ օյուուզրմ էմմաալար միյանընտա թիպէթ, չայ, եվ էչհալարընտա գուլանըլմաղա մախսուս գումայար, չուհա, գաբթօր, ֆրիզէ, պլանքէ թապիր օյունան պիր նէվ գումաշ, հազրը ֆանէլարար, էնտազէ իլէ ֆիւրուխթ օյունան հէր ճրնս ֆանէլա, եուհնան մասմուլ էօրթիւլէր, թիւլէր, գաբնլարա մախսուս միսօլար, իշլէնմիշ բէբուէլէր, սուֆրա էօրթիւլէրի, տիմի, բէրզալ, մատամբօլ, ամէրիգան, էլ բէչկիրլէրի, էրքէք վէ գաբրն չօրապլարը, նիւզ բէչկիրլէրի, կէօմլէքլիք քէթէն, եաթագ չարշապլարը, չիլթէլիք գումաշլար վէ գաբընարա մախսուս եունը վէ իպէքլի գումաշլար, սէճճանէլէր վէ գայրիհիմ վէ գայրիհիմ։

Մէզքիւր մաղազայը թէշրիֆէ պուլուրագ օյան զէվթ, կէրէք մալէրին նէֆիս վէ էն ալչա ճրնսարտան օյուուզրնը պիթթատիգ, վէ կէրէք ֆիյաթլարրն սախի էհալինիյէթինէ բաղմէն մէհմուն զալաճաղլարը չիւպէսիզ տրը։

ԷՔՍԲՕՐ–ՖԷՐՊԱՆՏ

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ ԻՍՏԻՒՆ ԱԼԷՄԱՆ ՖԱՊՐԻԳԱԼԱՐԸ ՇԻՐԲԷԹԻ

ԱՆՕՆԻՄ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ.— Տէրսաատթէճ շէպէտ

Բէրաքէնտ հէր նէվի մնքինա վէ հէր իշէ մախսուս թէքմիլ մաքինալար ֆիւրուխթի վէ թէտարիք օյունը։ Մէսէլա, տէմիր ֆապրիգալարընա, պրլնր ֆապրիգալարընա, տէյիրմէնկէր, մաթպասալարա, պիրա ֆապրիգալարընա, իրլիք վէ գամաշ ֆապրիգալարընա վէ սաիրէյէ մախսուս թէքմիլ մաքինալար։

Եվ Իսէվ Ամբ. տիւզ, սէորթի բէօշէ, եուվարլագ վէ զայրիհիմ ԲՕԲՐԻԼԼԷՐ վէ ԻՇԼԷՆՄԻՇ ՏԷՐԻՄԻՐ։ Ամ. եօղաբը վէ պօրու տէլիքէրի վէ սաիրէ իչիւն հավա կապը ՄԱՆԷՍՄԱՆ ուսալի ՊՕՐՈՒԼԱՐ։ ԲԻՐԻՆՃ, ՊԱՂԻՐ, ՏԱԼԿԱԼԸ ՍԱՃ, ԶԻՄԷՆԹՕ, ԱՍՖԱԼԹ, ԳԱԹՐԱՆԷՐ ՄՈՒԳԱՎԱ, ՊՕՑԱԼԱՐ։

ԷՄԹԱԱԻ ՖԷՆՆԻՅԷ

Հավա վէ սու կապը Թուլումպալար, Լամբալար վէ Ավեղէլէր։ Այարը վէ երիվէզ պզյալը տէմիր Սօպալար։ Խառբէյի Ցճագլար, վէ զայրիհիմ վէ զայրիհիմ։

Նէէվը տրէատան օլան պու էմթանընդն էհվէն ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օյունընը տէբօզթօ վէ սերկիի տահիպի։

Գալաթատա, Բէրշէմպէ Բազարընտա Թիճարէթ խանընտա (Ռէմիզեան էսկի մահալի)։

Միւհիմ էրէմ էհվալնին լութֆ ֆէն կէլիպ սերկիի մէզքիւրը գիսարէթ իթմէսի բէճա օյունը։

ԱՆԳԻՐԸ

ԼՕՄԻՐ ՎԷ ԻՅՐԱՏ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸ

ՎԻԵՆՆԱՏԱ 1858ՏԻ ՄՈՒԼՍԷՍ

	Ֆրգ. ՍԸՆՏ.
Քէֆալէթ ագչէսի 1889 գէկտ. 31ատ	91,706,957·75
1890ատ սիկուրթա իտարէյի սէպալիդն եէքիւնի	28,633,360·
» թէէսիկէ օյընան զարար ու զիյանը եէքիւնի	1,231,743·
1871—90ատ թէէսիկէ օյընան սէպալիդն եէքիւնի	164,760,218·

Վէֆաթընտա վէրսէսինէ Լբրամկէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիկի սիկուրթայա գզյանպաբա թէէսիկէ օյընան թէէսիթիւաթ (պէնէֆիս)՝ սէնէվի արընան իւճրէթլէրին 100ատ 25ինէ պալիզ օյմաշ տրը։

Պիր միւտտէթը մուսյյէնէատ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ քէնտիկի սիկուրթայա գօյանպաբա թէէսիկէ օյընան թէէսիթիւաթ՝ սիկուրթա իտիկէն մէգտարը սերմայէլէրին 100ատ 41 պուչուզընա պալիզ օյմշ տրը։

«ԱՆԳԻՐ» սիկուրթա գումանեասընդն պաչյնճա շէրահիթի պէրվէճէնը ալթի տիր։

1.–Վէֆաթ վէգուբլյա իքրամիյէ ալմագ իչիւն սիկուրթա։ Մէսէլա,

35 եաչընտա օյան պիր քիսէ՝ վէֆաթընտան սօնրա ուէրհյալ վէրբէսինէ 10000 ֆրանգլրզ պիր սերմայէ թէէսիկէ օյընմագ վէ միւտտէթը հայալընտա տա քէնտիսինին թէէսիթիւաթ ալընընա հագզը օյմագ իւզրէ սէնէվի 291·70 ֆրանգ իճրէթլի թէէսիկէ խաբը։

2.–Պիր միւտտէթը մուսյյէնէատ պէրհայաթ գալմագ իւզրէ սիկուրթա (չօճուգլարա սերմայէ իչիւն թախսիսաթ, տօթ ասիսն)։ Մէսէլա,

Սէնէվի 320·30 ֆրանգլրզ պիր իճրէթի վէրիլտիկի հալտ, պիր եաչընտա իքէն սիկուրթա իտիկէն պիր չօճուգ 20 եաչընը պիթիրտիքտէ, 10000 ֆրանգլրզ պիր սերմայէ ալագնա քէսպը իսթիֆագ իստէնէք վէ Գումանեասընդն թէէսիկէթիւաթ ընտան 100ատ 85ինէ հիսէսինա օյանագ տրը։

Չօճուգլարա սերմայէ թախսիսաթը (տօթ ասիսն) իչիւն սիկուրթայա եագզրլանդարընդ թէէսիկէթիւաթ հիսէսի՝ օրթա հիսապա 100ատ 30 օյմշ վէ 100ատ 41 պուչուզա գառտար չէզմշ տրը։ Պու հիսապէա մէրգում սիկուրթայա եաղլանդար՝ պէհէր 1000 ֆրանգ իչիւն 415 ֆրանգ տա թէէսիկէթիւ ալմշլար տրը։

Գաբշրլրզ ճիւգի պիր սիկուրթա իճրէթի թէէսիկէ օյունարզը թագտիրսե, վէֆաթընտա վէրբէսինէ իքրամկէ վէրիլմէք իւզրէ քէնտիկի սիկուրթայա գզյանդարընդն վէրտիքէլէրի իճրէթլէրը տահի թէէսիկէթլէր տահի թէէսիկէթ թէսֆիրընա ալընապիլիրլէր։

Պիճիւմէ մէսարիֆը թահսիլիյէ՝ պալէատ մուհարբէր իճրէթլէրէ տահիլ օյուպ, պունտան մնատա գումանեա տիկէր պիր լզգ գումանեասար կիպի Շարգտա զարար ու գիյանդար իչիւն ֆայդա բէտմ տաղ իթմէզ։

Մուֆեթթիշը ումումի

Ն. Եուլբէրան

Պիճիւմէ մանիսմաթ իչիւն Տէրսաատթամ ումումի աճէնթէ Մ. Լիոնէլ ՊՕՆՏԻԷ մուրաճաաթ օյընա։

Գումանեասընդն իտարէխանէսի՝ Պէյօղլունտա Թրանէլ մէյտանընտա Մայէր մաղազասընդն էքինճի գաթընտա տրը։

Գումանեասընդն պանքէրի Մ. Ս. Ամլէր տիր։

ԳԱԼՖՕԲՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Պէյօղլունտա ճատտէի քէպիրտէ Պօն-Մարշէ մաղազասը գարշրսընտա Նօ. 345։

Գալֆօբուլօ պիրատէրլէր՝ պու քէրրէ Բարիզէն գատրն գօսթիմէրի իչիւն նվավի նէնի մօտա վէ զայէթ կիւզել իթէքլի վէ եուռնը գումաշար վէ մանթօ վէ էսվապ իչիւն սան մօտա խարճլար վէ սաիր նվավի նէֆիս վէ միւքէմմէլ էմմաան վաֆիրէ սիպ վէ գապուլ իթմիշ օյտուգլարընը էհալիյէ իլան իթմէքլէ միւֆթէխիր տիրլէր։

Գալֆօբուլօ պիրատէրլէր՝ չօգտան պէրու մարուք վէ մալիւմ օյուպ, էհալինին էմնիյէթինի զազանմըշ վէ մալլէրինին կիւզելլիկի իչիւն էհալի թարաֆընտան թագտիր օյունմըշ տրը։ Մուսմանէյիւմ պիրատէրլէր՝ մալլէրինին էյի վէ սէչկին վէ զայէթ տիւգիին օյմասրյա պէրապէր ֆիյաթլարընդն տահի ուճուզ օյմասընը արզու իթթիքլէրինտէն, պունտան պէօյլ պիւճիւմէ էմմաա իչիւն միւմքին օլան էն էհվէն ֆիյաթլարը թային իթմիշլէր տիր։

ՊՐՈՒՍԱ ԳՈՒՐԳԻՆԷ

ՉԻԹԼԻ ՄԱՏԷՆ ՍՈՒՑՈՒ

20 սէնէլիք իսթիմալի՝ ֆէվգէլմէմուլ նէթայիճը նաֆիսյը մուճիպ օյմուշ տրը։ Հագգը իսթիյազ՝ 11 սէֆէր 1304 թարիխիյէ պա իրատէի Սէնիյէ իհսան պույրըրմշ տրը։

Բարիզ, Ամվերս, Վիէննա, Լօնտրա, Ֆրանգֆօրթ վէ Ամերիգանրն Ֆիրատէլֆիա չէհիրլէրինտէ քիչատ օյընան սերկիի ումումիյէրինտէ մագտարը միւքանֆամ օյմշ տրը։

Մէմալիքը էճնէպիյէտէն իտրալ օյընան այնի հասիյէթլի մատէն սուրրընա միւրաճճաճ օյուպ, թիճարէթ նէկարէթը ճէլիլէսինտէն մէմուր օյան Ցօզթ. Աբիկան էֆ.՝ սուլրն մէնպարընտան պաղ իլէ չիչէլերէ վագ վէ հէր կէօնա մէվատտը մուզերրրէտէն խալի օրմասընա նէկարէթ իթմէքտէ օյտուրընան, էհալի՝ թագլիտ սուլրընն մագարրաթընտան էմին օրմագ իչիւն չիչէլերին իւզերինտէ մէվզու թապիպը մումանիյէյին իմկանսընա տիզգամ իթմէլերի թավսիյէ օյունը։

Չիթլի սուլունը միտէ վէ գարամիյէր խասթալըգլարընա վէ մէսանէտէ թօբյանան գումրն հալլինէ վէ բիւմանթիզմա սանճըլարընա վէ չէքեր խասթալըգլարըյլա ագճիյեր իւֆիւնէթինէ վէ գալպ վէ պաղրրագ խասթալըգլարընա ֆախտէսի միճճերրէպ տիր։ Չիթլի սուլունը իչիմի լեզզզ օյուպ, թաամտա խթիմալի վէ խուսուսիյէ պուլայրզ իլլէթլեր հիւքմէրմա օյտուղը էսնատէ մուպրրը սուլարտան վրզայէի սըհհէթ իչիւն խթիմալի սթըզպա թարաֆընտան թավսիյէ օյունը։ Չիթլի սուլու՝ հագմի գօյայյատրրտրզը կիպի, չօճուգլարա սիւտ վէրմէք իչիւն խթիմալ օյընան էմզիք չիչէլերինէ տահի վազը՝ ֆախտէտէն խալի օրմատրզը ինտէթ թէէրիւպէ սապիթ օրմուշ տրը։

Մէզքիւր սու մէնպարընտան հաֆթատա իքի տէֆա կէօնտէրիլտիկինտէն, ուէպպէյյարտա պուլընան չիչէլերին հավի օյատուղը սուլրն թազէ օյտուղը չիւպսէսիզ տիր։

ՄԷՐԹԷԶ ՏԷՐՕՍԸ

Պաղէշ-Գարուսընտա ճէլալ-Պէյ խանընտա 13 նումէրօլը օտաս։